

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT

VERICA TRSTENJAK

fremSAT den 13. marts 2008¹

Indhold

I — Indledning	I - 6140
II — Retsforskrifter	I - 6141
III — Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlinger	I - 6142
A — De faktiske omstændigheder i hovedsagen	I - 6142
B — Retsforhandlingerne ved Retten og den appellerede dom	I - 6145
1. Første anbringende	I - 6145
2. Det andet anbringende	I - 6146
3. Det tredje anbringende	I - 6148
4. Krævede foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse og bevisoptagelse	I - 6148
C — Retsforhandlingerne ved Domstolen og parternes påstande	I - 6149
D — Parternes anbringender og argumenter	I - 6150
IV — Retlig vurdering	I - 6154
A — Indledende bemærkninger	I - 6154
1. Materielretlige betragtninger	I - 6154
2. Processuelle betragtninger	I - 6156
B — Vurdering af anbringenderne	I - 6157

1 — Originalsprog: tysk.

1. Første anbringende: tilsidesættelse af princippet om opgavefordeling mellem eksport- og importland	I - 6157
a) Opgavefordeling mellem eksport- og importland	I - 6157
b) Spørgsmålet om en anden vurdering i tilfælde af, at udførselsstatens myndigheder har gjort sig skyldig i misbrug	I - 6159
2. Andet anbringende: tilsidesættelse af retten til aktindsigt eller til forsvar ...	I - 6161
3. Tredje anbringende: fordeling af påberåbelsespligten og bevisbyrden	I - 6166
4. Fjerde anbringende: afkald på foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse	I - 6170
5. Femte anbringende: retlig kvalifikation af dokumenter/faktiske omstændigheder med hensyn til forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives de tyrkiske myndigheder og Kommissionen	I - 6171
a) Forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives de tyrkiske myndigheder ...	I - 6171
i) Vurdering af de omhandlede 32 A.TR.1-certifikater som forfalskninger	I - 6171
ii) Certifikat A.TR.1 WVB D 437214	I - 6172
iii) Forsømmelser fra de tyrkiske myndigheders side med hensyn til stemplerne	I - 6172
iv) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheders side med hensyn til registrering af officielle dokumenter	I - 6172
v) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheders side som følge af medvirken ved udstedelsen af urigtige certifikater	I - 6173
vi) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheders side i forbindelse med den administrative bistand	I - 6173
vii) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheders side på grund af andre omstændigheder og forhindring af undersøgelser i Mersin	I - 6174
b) Forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives Kommissionen	I - 6174
i) Forsømmelse i forbindelse med kontrollen af præferenceordningen over for Tyrkiet	I - 6174
ii) Forsømmelse som følge af manglende meddelelse af stempler	I - 6175

iii) Tilsidesættelse af en pligt til at advare importører i tide	I - 6176
iv) Forsømmelse med hensyn til opklaringen og vurderingen af de faktiske omstændigheder i forbindelse med undersøgelserne i Tyrkiet	I - 6178
c) Foreløbig konklusion	I - 6178
6. Sjette anbringende: Kommissionens manglende henvendelse til toldudvalget/associeringsrådet	I - 6178
7. Syvende anbringende: fejlbedømmelse af appellanterns berettigede interesse med hensyn til A.TR.1 WVB D 437214	I - 6179
8. Ottende anbringende: rimeligheds- og risikoafvejning	I - 6181
9. Niende anbringende: tilsidesættelse af toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b)	I - 6182
V — Resultatet af undersøgelsen	I - 6184
VI — Sagens omkostninger	I - 6184
VII — Forslag til afgørelse	I - 6184

I — Indledning

1. I den foreliggende sag skal De Europæiske Fællesskabers Domstol tage stilling til en appel, som selskabet CAS SpA har iværksat af en dom afsagt af Retten i Første Instans den 6. februar 2007 i sagen CAS SpA mod Kommissionen². Appellanten og sagsøgeren

i første instans (herefter »appellanten«) har nedlagt påstand om ophævelse af denne dom, hvori Retten opretholdt Kommissionens beslutning af 18. oktober 2002 (REC 10/01, herefter »den anfægtede beslutning«) om ikke at godkende den godtgørelse af importafgifter med et beløb på 1 702 340,25 EUR, som appellanten havde anmodet om med hensyn til 32 af i alt 48 indgivne importcertifikater, og følgelig forkastede påstanden om delvis annullation af denne beslutning.

2 — Dom af 6.2.2007, sag T-23/03, Sml. II, s. 289, herefter »den appellerede dom«.

II — Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser om fritagelse for told

2. Hvad angår muligheden for fritagelse for importafgifter bestemmes i artikel 239 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«) følgende:

»[...] fritagelse for import[afgifter] kan indrømmes i [...] situationer [...], som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. De situationer, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, samt de nærmere procedureregler herfor fastlægges efter udvalgsproceduren«.

3. Artikel 905, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2913/92 (EFT L 253, s. 1, herefter »gennemførelsesforordningen«) bestemmer:

»Når den besluttende toldmyndighed, der har fået forelagt en godtgørelses- eller fritagelsesansøgning i medfør af toldkodeksens

artikel 239, stk. 2, ikke er i stand til på grundlag af bestemmelserne i artikel 899 at træffe afgørelse, og ansøgningen indeholder begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed, forelægger den medlemsstat, hvorunder den pågældende myndighed hører, sagen for Kommissionen, for at der kan træffes beslutning efter den i artikel 906 til 909 fastlagte procedure.

[...]«

4. I gennemførelsesforordningens artikel 904, litra c), bestemmes:

»Der ydes ikke godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter, når den eneste begrundelse til støtte for godtgørelses- eller fritagelsesansøgningen består i:

[...]

c) at der for varer, der er angivet til overgang til fri omsætning, med henblik på indrømmelse af præferencetoldbehandling, og endog i god tro, fremlægges dokumenter, som senere viser sig at være falske, forfalskede eller ugyldige med henblik på opnåelse af denne præferencetoldbehandling.«

5. Toldkodeksens artikel 236 bestemmer:

ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, hvis sidstnævnte i øvrigt i forbindelse med toldangivelsen har handlet i god tro og overholdt samtlige bestemmelser i de gældende forskrifter.

»1. Godtgørelse af import- eller eksportafgifter ydes, hvis det godtgøres, at det pågældende beløb på betalingstidspunktet ikke var skyldigt efter lovgivningen, eller at beløbet er blevet bogført i strid med artikel 220, stk. 2.

III — Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

Fritagelse for import- eller eksportafgifter ydes, hvis det godtgøres, at det pågældende beløb på bogføringstidspunktet ikke var skyldigt efter lovgivningen, eller at beløbet er blevet bogført i strid med artikel 220, stk. 2.

A — *De faktiske omstændigheder i hovedsagen*

Der indrømmes hverken godtgørelse eller fritagelse, hvis de omstændigheder, hvorpå betalingen eller bogføringen af et ikke-skyldigt beløb bygger, skyldes urigtigheder fra debtors side.

7. Appellanten er et italiensk selskab, som er 95,1% ejet af Steinhauer GmbH (herefter »Steinhauer«), med hjemsted i Ravensburg (Tyskland). Appellantens hovedaktivitet består i at forarbejde importeret frugtsaftkoncentrater, og selskabet driver sideløbende importvirksomhed med disse produkter i Italien. Det er hovedsageligt selskabet Steinhauer, der står for forretningsforbindelserne med de udenlandske leverandører.

[...]«

6. Toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), bestemmer, at der ikke foretages efterfølgende bogføring af det afgiftsbeløb, som følger af en toldskyld, når det efter lovgivningen skyldige afgiftsbeløb ikke er blevet bogført som følge af en fejl, som toldmyndighederne selv har begået, og som debitor

8. Ifølge de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund, indførte og bragte appellanten mellem den 5. april 1995 og den 20. november 1997 æble- og pæresaftkoncentrater i fri omsætning i Fællesskabet, idet det blev angivet, at koncentraterne hidrørte

fra og havde oprindelse i Tyrkiet. Indførslen til Fællesskabet af denne type varer blev foretaget ved hjælp af A.TR.1-certifikater, således at disse varer blev omfattet af den toldfritagelse, der er omhandlet i associeringsaftalen og tillægsprotokollen.

kontrol, at certifikatet ikke var ægte, da det ikke var udstedt af de tyrkiske toldmyndigheder. De oplyste endvidere, at der ville blive foretaget andre kontroller.

9. I henhold til artikel 29 i afgørelse nr. 1/95 foretog toldmyndighederne i Ravenna (Italien) en efterfølgende kontrol af dokumenterne vedrørende ægtheden af A.TR.1-certifikat D 141591, der blev fremlagt af appellanten i forbindelse med en af de indførsler, som blev foretaget i perioden fra den 5. april 1995 til den 20. november 1997. I overensstemmelse med de bestemmelser, der gælder på dette område, blev de tyrkiske myndigheder anmodet om at bekræfte ægtheden af dette certifikat.

11. De italienske myndigheder foretog derfor en efterfølgende kontrol af 103 A.TR.1-certifikater, som var fremlagt af appellanten i forbindelse med forskellige indførsler.

12. Ved skrivelse af 10. juli 1998 meddelte Republikken Tyrkiets faste repræsentation ved Den Europæiske Union (herefter »den faste tyrkiske repræsentation«) Kommissionen, at A.TR.1-certifikater, som er fremlagt af appellanten og opregnet i bilaget til skrivelser, og som vedrører udførsler foretaget af det tyrkiske selskab Akman til Italien, var falske (false). Kommissionen sendte denne skrivelse til de italienske toldmyndigheder ved skrivelse af 20. juli 1998.

10. Ved skrivelse af 15. maj 1998 meddelte de tyrkiske myndigheder toldmyndighederne i Ravenna, at det fremgik af den foretagne

13. Mellem den 12. og den 15. oktober 1998 samt mellem den 30. november 1998 og den 2. december 1998 foretog Kommissionens Afdeling for Koordinering af Foranstaltninger til Bekæmpelse af Bedrageri ((UCLAF), forgænger for OLAF) inspektioner i Tyrkiet.

14. Ved skrivelse af 8. marts 1999 oplyste den faste tyrkiske repræsentation toldmyndighederne i Ravenna, at 32 A.TR.1-certifikater, der var fremlagt af appellanten (herefter »de omtvistede certifikater«), herunder 18 certifikater, der var opregnet i bilaget til skrivelsen af 10. juli 1998, hverken var udfærdiget af eller påtegnet af de tyrkiske myndigheder.

15. De italienske toldmyndigheder fandt, at det fremgik af den samlede korrespondance mellem dem selv, Kommissionen, UCLAF og de tyrkiske myndigheder, at sidstnævnte anså 48 A.TR.1-certifikater, herunder de omtvistede certifikater, vedrørende udførsler til Italien, som er foretaget af appellanten via det tyrkiske selskab Akman, for enten at være falske eller urigtige. I det foreliggende tilfælde ansås de 32 omtvistede certifikater (svarende til et samlet toldbeløb på 3 296 190 371 ITL (italienske lire) eller 1 702 340,25 EUR) for falske, idet de hverken var blevet udstedt eller påtegnet af de tyrkiske toldsteder. De andre 16 certifikater (svarende til et samlet toldbeløb på 1 904 763 758 ITL eller 983 728,38 EUR) blev derimod anset for ugyldige, idet de pågældende varer, selv om certifikaterne var udstedt af de tyrkiske toldmyndigheder, ikke havde oprindelse i Tyrkiet. For så vidt som samtlige de 48 certifikater enten ansås for falske eller ugyldige, kunne de varer, der var dækket af certifikaterne, ikke være omfattet af den præferencebehandling, der gælder for import af tyrkiske landbrugsprodukter. De italienske toldmyndigheder afkrævede derfor appellanten betaling af den skyldige told med et samlet beløb på 5 200 954 129 ITL eller 2 686 068,63 EUR.

16. Ved skrivelse af 28. marts 2000 ansøgte appellanten med henvisning til toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), og artikel 236 og 239 toldmyndighederne i Ravenna om, at der ikke foretoges en efterfølgende bogføring af de opkrævede importafgifter, og om tilbagebetaling heraf. Sagsøgeren har til støtte for sin ansøgning påberåbt sig sin gode tro, de kompetente myndigheders upåviselige fejl samt forsømmelser, der kan tilskrives disse.

17. Ved skrivelse af 30. november 2001 anmodede Den Italienske Republik Kommissionen om at afgøre, om det i henhold til toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), var begrundet ikke at foretage en efterfølgende bogføring af den importafgift, der var opkrævet fra appellanten, eller at indrømme godtgørelse for disse afgifter i henhold til toldkodeksens artikel 239.

18. Ved skrivelse af 3. juni 2002 blev Kommissionen foranlediget til at anmode om visse supplerende oplysninger fra de italienske myndigheder, der svarede ved skrivelse af 7. juni 2002.

19. Ved skrivelse af 25. juli 2002 meddelte Kommissionen appellanten sin hensigt om ikke at efterkomme selskabets ansøgning. Før den traf en endelig afgørelse, opfordrede Kommissionen imidlertid appellanten til at meddele den eventuelle bemærkning og til at søge aktindsigt i sagen med henblik på at få kendskab til de ikke-fortrolige dokumenter. Den 6. august 2002 havde appellantens

repræsentanter adgang til at gennemse den administrative sagsmappe i Kommissionens lokaler. De har endvidere underskrevet en erklæring om, at de har haft adgang til at se de dokumenter, der er nævnt i bilaget til erklæringen.

20. Ved skrivelse af 15. august 2002 fremsatte appellanten sine bemærkninger over for Kommissionen. Selskabet opretholdt bl.a. sit standpunkt om, at de kompetente toldmyndigheder havde begået aktive fejl, som selskabet ikke ville kunne påvise, hvilke fejl selskabet også sidestiller med forsømmelser, der kan skabe en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239.

21. Den 18. oktober 2002 vedtog Kommissionen »den anfægtede beslutning«, der blev meddelt appellanten den 21. november 2002. Kommissionen fastslog for det første, at det var begrundet at bogføre de importafgifter, der var genstand for ansøgningen. Kommissionen fandt imidlertid for det andet, at det var begrundet at foretage en godtgørelse af importafgifterne for den del af ansøgningen, der vedrørte de 16 ugyldige certifikater, for så vidt som appellanten med hensyn hertil befandt sig i en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239. Kommissionen har derimod for det tredje hvad angår de 32 omtvistede certifikater fastslået, at de omstændigheder, appellanten har påberåbt sig, ikke kunne skabe en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239. Kommissionen har derfor i den anfægtede beslutnings artikel 2 besluttet, at det ikke var begrundet at foretage en godtgørelse af de hertil knyttede importafgifter med et beløb på 1 702 340,25 EUR.

B — *Retsforhandlingerne ved Retten og den appellerede dom*

22. Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 29. januar 2003 anlagde appellanten sag mod Kommissionen med påstand om, at den anfægtede beslutnings artikel 2 annulleres. Appellanten påberåbte sig til støtte for sine påstande tre anbringender angående for det første en tilsidesættelse af retten til forsvar, for det andet en tilsidesættelse af toldkodeksens artikel 239 og for det tredje en tilsidesættelse af toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b).

23. Kommissionen nedlagde påstand om frifindelse og om, at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger.

24. Retten frifandt Kommissionen i det hele.

1. Første anbringende

25. Med det første anbringende gjorde appellanten gældende, at selskabets ret til forsvar var blevet tilsidesat under den administrative procedure, idet det, selv om det havde fået aktindsigt i den sagsmappe, som indeholdt de sagsakter, hvorpå Kommissionen havde baseret den anfægtede beslutning,

imidlertid ikke havde fået aktindsigt i dokumenter, der havde haft en afgørende betydning for Kommissionens samlede vurdering af situationen.

26. Retten forkastede dette anbringende og fastslog i den appellerede doms præmis 88, at retten til forsvar på dette område blot indebærer, at den berørte skal have mulighed for at gøre sine synspunkter gældende, i det mindste i relation til forholdene, herunder de dokumenter, som Kommissionen har baseret sin afgørelse på til skade for den pågældende, og at Kommissionen derfor ikke af egen drift skal give aktindsigt i alle dokumenter, der eventuelt måtte have relation til den sag, hvori der er forelagt en fritagelsesansøgning.

27. Retten fastslog derpå i præmis 92, at den omstændighed, at de dokumenter, hvori appellanten ikke kunne få aktindsigt under den administrative procedure, ikke udtrykkeligt var nævnt i den anfægtede beslutning, ikke udelukkede, at visse af disse dokumenter ville have kunnet danne grundlag for den anfægtede beslutning. Dette kunne ikke gælde for hele den omfattende korrespondance, hvortil appellanten havde henvist, da i det mindste et vist antal af disse dokumenter udgjorde dokumenter, der blot vedrørte den kontekst, hvori sagen indgik. Med hensyn til disse »dokumenter med sammenhæng med sagen« fastslog Retten, at den eventuelle manglende meddelelse af dokumenter, der ikke havde dannet grundlag for den anfægtede beslutning, var uden relevans, da sådanne dokumenter under alle omstændigheder ikke kunne have nogen indflydelse på den anfægtede beslutning. Den forkastede derfor det første anbringende, for så vidt som det vedrørte manglende meddelelse af sådanne dokumenter.

28. Med hensyn til de dokumenter, som Kommissionen lagde til grund til støtte for den omtvistede beslutning, fastslog Retten i den appellerede doms præmis 98-100, at appellanten konsulterede sagsmappen i Kommissionens lokaler og underskrev en skriftlig erklæring, hvori selskabet udtrykkeligt bekræftede at have fået aktindsigt i samtlige dokumenter, der måtte have en direkte eller indirekte forbindelse med tvisten. Denne erklæring var desuden som bilag vedlagt en liste over alle de dokumenter, hvori appellansens repræsentant havde fået indsigt. På grundlag af denne liste fastslog Retten, at appellanten faktisk havde fået aktindsigt i forskellige dokumenter, som selskabet angiveligt ikke kunne få aktindsigt i.

29. Hvad angår de meddelelser, der af Kommissionen og UCLAF er udvekslet med de tyrkiske myndigheder og medlemsstaternes nationale toldmyndigheder, fastslog Retten, at der ikke var noget til støtte for at antage, at Kommissionen havde baseret den anfægtede beslutning på andre dokumenter end dem, der fremgik af den sagsmappe, hvori sagsøgeren havde fået aktindsigt under konsultationen den 6. august 2002.

2. Det andet anbringende

30. Det andet anbringende, som var støttet på tilsidesættelsen af toldkodeksens artikel 239 og ligeledes blev forkastet af Retten, er sammensat af fire led. Det første led vedrører den urigtige kvalifikation af A.TR.1-varecertifikatet D 437214. Med det andet og tredje led påberåbes alvorlige forsømmelser, som

tilskrives henholdsvis de tyrkiske myndigheder og Kommissionen, med henblik på at påvise, at der foreligger en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239. Endelig vedrører det fjerde led den omstændighed, at appellanten ikke har gjort sig skyldig i åbenlys forsømmelse, og vurderingen af erhvervs-mæssige risici.

31. Med hensyn til det andet anbringendes første led bemærkede Retten indledningsvis, at fastlæggelsen af en vares oprindelse var et spørgsmål, hvis regulering var baseret på en kompetencefordeling mellem udførselsstatens og indførselsstatens myndigheder, idet varernes oprindelse fastlægges af udførselsstatens myndigheder, og undersøgte derpå korrespondancen mellem Kommissionen, de italienske og de tyrkiske myndigheder. I den forbindelse konstaterede Retten i præmis 122, at Kommissionen i det væsentlige havde baseret sig på de tyrkiske myndigheders skrivelse af 8. marts 1999, rettet til toldmyndighederne i Ravenna, med hensyn til den del af den anfægtede beslutning, der vedrørte de forfalskede certifikater. Retten fastslog imidlertid, at en sammenligning af indholdet af denne skrivelse med indholdet af de efterfølgende meddelelser fra de tyrkiske myndigheder afslørede uklarheder med hensyn til kvalifikationen af certifikat D 437214, og at Kommissionen ikke gyldigt kunne fastslå, at certifikat D 437214 var forfalsket før vedtagelsen af den anfægtede beslutning (præmis 124 og 128). Dette kunne med hensyn til indholdet af en skrivelse af 22. august 2003, dvs. efter vedtagelsen af den omtvistede beslutning, hvori de tyrkiske myndigheder havde bekræftet konklusionerne i deres skrivelse af 8. marts 1999, imidlertid ikke medføre annullation af den anfægtede beslutning, da appellanten ikke har en legitim interesse i at kræve annullation af en afgørelse

på grund af formangler i et tilfælde, hvor annullation kun kan medføre, at der træffes en ny afgørelse, som materielt er identisk med den annullerede (præmis 133).

32. Retten undersøgte derpå det andet anbringendes andet led, som vedrører forskellige påstande om forsømmelser, der kan tilskrives de tyrkiske myndigheder, og som i det væsentlige hviler på den opfattelse, at de nævnte myndigheder faktisk havde udstedt og påtegnet de omtvistede certifikater.

33. I denne henseende fastslog Retten indledningsvis i den appellerede doms præmis 150-152, at det for det første udelukkende tilkom de tyrkiske myndigheder, der havde udstedt dokumenter, at fastslå, om disse dokumenter var ægte eller forfalskede, og at disse myndigheder for det andet havde fastslået, at de omtvistede certifikater var forfalskede. Derpå forkastede den appellants argument, hvorefter de aftryk af stempler og underskrifter, der var påført de omtvistede certifikater, beviste, at de sandsynligvis var udstedt og godkendt af de tyrkiske myndigheder. Desuden foreskrev hverken associeringsaftalen eller gennemførelsesbestemmelser hertil udtrykkeligt, at der skal føres registre over de af de tyrkiske myndigheder udstedte certifikater (præmis 161). Retten fastslog endvidere, at fremlæggelse af dokumenter, der viste sig at være falske, ikke i sig selv gjorde det muligt at fastslå, at der havde foreligget noget som helst samarbejde mellem eksportørerne og de toldmyndigheder, der havde udstedt dem

(præmis 167 og 168). Endelig fastslog Retten, at de tyrkiske myndigheder ikke havde tilsidesat sine forpligtelser til at yde administrativ bistand, og at appellansens argumentation ikke var understøttet af noget som helst bevis (præmis 216-218).

ikke havde gjort sig skyldig i åbenlys forsømmelse, forkastede Retten efter at have konstateret, at Kommissionen ikke havde taget stilling til spørgsmålet om appellansens omhu eller forsømmelse i den del af den anfægtede beslutning, der vedrører de forfalskede certifikater (præmis 295 og 296).

3. Det tredje anbringende

34. Derefter undersøgte Retten det andet anbringendes tredje led, som vedrører en række forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives Europa-Kommissionen.

35. I denne henseende henviste Retten indledningsvis til de undersøgelser, som UCLAF havde foretaget i Tyrkiet, og fastslog, at der ikke var ført bevis for, at Kommissionen var stødt på vanskeligheder inden for rammerne af den administrative bistand, der var aftalt med Republikken Tyrkiet, som begrundede en henvendelse til associeringsrådet eller Det Blandede Udvalg for Toldunionen (præmis 238-240). Retten var derpå af den opfattelse, at hverken associeringsaftalen eller associeringsrådets afgørelser eller de relevante fællesskabsbestemmelser foreskrev nogen forpligtelse til at meddele aftryk af stempler og underskrifter mellem de kontraherende parter (præmis 249-257), til at underrette importørerne, når der var tvivl om, hvorvidt de toldmæssige transaktioner, der blev foretaget af importørerne i henhold til en præferenceordning, var lovlige (præmis 270), eller til, at UCLAF anvendte en bestemt undersøgelsesmetode (præmis 284).

36. Det andet anbringendes fjerde led, som vedrører den omstændighed, at appellanten

37. Retten forkastede derpå det tredje anbringende om tilsidesættelse af toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), da appellanten ikke havde været i stand til at bevise, at de kompetente myndigheders aktive adfærd havde bidraget til udfærdigelsen eller accepten af de omtvistede certifikater, der havde vist sig at være falske (præmis 303-307).

4. Krævede foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse og bevisoptagelse

38. Endelig afviste Retten de tilbudte beviser og den af appellanten begærede bevisoptagelse, da de enten savnede genstand eller hverken var relevante eller nødvendige med henblik på sagens afgørelse (præmis 314-333).

C — Retsforhandlingerne ved Domstolen og parternes påstande

39. Appellanten har iværksat den foreliggende appel ved appelskrift af 13. april 2007, registreret på Domstolens Justitskontor den 16. april 2007.

40. Appellanten har nedlagt følgende påstande:

— Dommen afsagt af Retten i Første Instans den 6. februar 2007 i sag T-23/03 ophæves.

— De i første instans nedlagte påstande tages til følge, subsidiært hjemvises sagen til Retten i Første Instans til afgørelse.

— De begæringer om iværksættelse af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, som appellanten har fremsat ved skrivelser af 28. januar 2003, 4. august 2003 og 11. august 2003, tages til følge.

— Sagsøgte i første instans tilpligtes at betale sagens omkostninger.

41. Ved processkrift af 22. juni 2007, registreret på Domstolens Justitskontor den 25. juni 2007, har Kommissionen indgivet svarskrift. Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Appellen forkastes i sin helhed.

— De af Kommissionen i første instans nedlagte påstande tages i det hele til følge.

— Appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger, herunder sagens omkostninger for Retten.

42. Ved kendelse afsagt den 30. juli 2007 fastslog Domstolens præsident, at det ikke er nødvendigt at afgive replik i sagen.

43. Efter den skriftlige forhandling blev der afholdt mundtlig forhandling den 10. januar 2008, hvorunder parterne afgav mundtlige indlæg.

D — *Parternes anbringender og argumenter*

44. Indledningsvis har Kommissionen anført, at appellen står og falder med den forudsætning, at de omtvistede certifikater ikke er forfalskede. Retten fastslog i den appellerede dom, at de 32 omtvistede A.TR.1-certifikater er falske og ikke udstedt af de tyrkiske toldmyndigheder. Appellen indebærer, at disse faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund, bestrides, og må derfor afvises. Desuden har Kommissionen fremført forskellige formalitetsindsigelser vedrørende visse anbringender.

45. Appellanten har fremført ni anbringender.

46. Med det *første anbringende* er *appellanten* af den opfattelse, at Retten begik en retlig fejl, da den fandt, at det udelukkende var de tyrkiske myndigheder, der havde kompetence til at kontrollere A.TR.1-varecertifikaternes ægthed eller rigtighed. I denne henseende har appellanten fastholdt, at den enekompetence, som de kompetente toldmyndigheder i tredjelandet har, bortfalder i tilfælde, hvor der foreligger tilstrækkelige objektive holdepunkter for, at disse myndigheder medvirkede til de pågældende uregelmæssigheder, eller selv i tilfælde af en konkret mistanke om en sådan adfærd.

47. Efter *Kommissionens* opfattelse er der i betragtning af, at Retten fastslog, at det ikke var bevist, at de tyrkiske myndigheder havde deltaget i forfalskningen af de omtvistede certifikater, ingen grund til at drage opgavefordelingen mellem de tyrkiske toldmyndigheder og Fællesskabets toldmyndigheder i tvivl.

48. Med det *andet anbringende* har *appellanten* gjort gældende, at Retten med urette har fundet, at retten til aktindsigt kun vedrørte dokumenter, som Kommissionen havde lagt til grund for sin omtvistede beslutning. Fortrolige dokumenter skulle ligeledes være omfattet af retten til aktindsigt. Kommissionen skulle i det mindste tilkendegive, at der forelå fortrolige dokumenter, og vedlægge en ikke-fortrolig sammenfatning.

49. *Kommissionen* har hertil anført, at appellants argument ikke har noget grundlag i fællesskabsretten.

50. Med det *tredje anbringende* har *appellanten* kritiseret, at Retten pålagde selskabet den fulde bevisbyrde for sådanne faktiske omstændigheder, der kendetegner en »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239 og i gennemførelsesforordningens artikel 905, for så vidt som der er tale om faktiske omstændigheder i tredjelande (i det foreliggende tilfælde Tyrkiet) eller om faktiske omstændigheder, der ligger inden for Kommissionens embeds- og indflydelsesområde. En sådan fordeling af bevisbyrden kræver noget umuligt og urimeligt

af appellanten. Appellanten har opfyldt sin bevisforpligtelse ved at fremlægge objektive holdepunkter, som gav anledning til alvorlig tvivl og en vis sandsynlighed med hensyn til de pågældende uregelmæssigheder.

51. Efter *Kommissionens* opfattelse er der for så vidt ikke tale om et spørgsmål om fordelingen af bevisbyrden. Spørgsmålet om fordelingen af bevisbyrden rejser sig derimod først, hvis en omtvistet påstand vedrørende faktiske omstændigheder i det mindste i et vist omfang kan dokumenteres. Derimod ville en omvendt bevisbyrde indebære, at Kommissionen og toldmyndighederne i medlemsstaterne og tredjelande på forhånd kommer under »generel mistanke« og pålægges at føre — et ofte umuligt — modbevis. Desuden har Kommissionen anført, at der blot er tale om formodninger fra appellants side og ikke om objektive holdepunkter.

52. Med det *fjerde anbringende* er *appellanten* af den opfattelse, at Retten har tilsidesat artikel 68, stk. 1, i Rettens procesreglement ved at afvise de tilbudte beviser og den begærede bevisoptagelse. Dette gælder så meget desto mere, som Retten har stillet meget strenge krav til appellanten med hensyn til bevisbyrden. I betragtning af, at appellants anmodning for det første vedrørte alle dokumenter i sagsmappen og for det andet kun som eksempel bestemte dokumenter, f.eks. OLAF's rapport af 9. december 1998, har Retten desuden med urette antaget, at appellants anmodning om fremlæggelse af dokumenter fra den administrative sagsmappe er uden relevans (præmis 313).

53. *Kommissionen* har anført, at Retten med rette har afvist appellants anmodninger om bevisførelse og bevistilbud som ikke hensigtsmæssige og uden relevans, da sagsmappen allerede indeholdt relevante og konsistente beviser.

54. Det *femte anbringende* vedrører fejl, som Retten har begået ved den retlige kvalifikation af dokumenter/faktiske omstændigheder med hensyn til forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives de tyrkiske myndigheder og Kommissionen.

55. Med hensyn til de påståede forsømmelser fra de tyrkiske myndigheders side er *appellanten* for det første af den opfattelse, at Retten anlagde en urigtig retlig fortolkning og vurdering af de omtvistede certifikater. For det andet har appellanten kritiseret Rettens fortolkning af forfalskningen af certifikat A.TR.1 D 437214. For det tredje fremgår der ved en sammenligning af stemplerne på de certifikater, der anses for urigtige, med de certifikater, der betragtes som forfalskede, ingen forskel, hvilket viser, at de omtvistede certifikater urigtigt er vurderet som forfalskede. For det fjerde er appellanten af den opfattelse, at Retten har begået en retlig fejl ved ikke at have anerkendt, at Tyrkiet er retligt forpligtet til at registrere de udstedte certifikater på grundlag af forskellige bestemmelser i afgørelse nr. 1/95 og nr. 1/96. Desuden har appellanten anfægtet Rettens vurdering med hensyn til, at falknerne har al mulig interesse i for de forfalskede certifikater at anvende et registreringsnummer, der svarer til et rigtigt certifikat. I den forbindelse har appellanten taget udgangspunkt

i, at man straks ville blive opmærksom på en dobbelt indførsel under samme registreringsnummer, især da indførselshavnen var Ravenna, og man i intet tilfælde havde konstateret et dobbelt registreringsnummer. For det femte har appellanten gjort gældende, at de tyrkiske myndigheder medvirkede ved udstedelsen af de omtvistede certifikater, da disse ved ekspeditionen af varen kunne have forhindret, at der blev anvendt forfalskede certifikater, ved at kontrollere de fremlagte certifikater og varen. For det sjette har appellanten kritiseret Rettens retlige vurdering med hensyn til de tyrkiske myndigheds påståede forsømmelser i forbindelse med den administrative bistand og navnlig konstateringen af, at disse myndigheder ikke har modsagt sig selv. Endelig har appellanten anført forskellige omstændigheder, som efter selskabets opfattelse beviser, at de tyrkiske myndigheder medvirkede ved udstedelsen af de omtvistede certifikater.

56. Indledningsvis er *Kommissionen* af den opfattelse, at appellanten ikke har taget hensyn til karakteren af Rettens konstateringer vedrørende det femte anbringende. Dette vedrører ikke retsspørgsmål, men indeholder vurderinger af faktiske omstændigheder, som ikke kan være genstand for en appelsag. Desuden har appellanten i forbindelse med det femte anbringende uretmæssigt igen fremført et argument, som selskabet fremførte i første instans. Selskabet er ikke i stand til at vise, hvorvidt Retten har begået en retlig fejl i denne henseende. Dets påstande er ikke underbygget og har ingen som helst beviskraft. Hverken associeringsaftalen eller andre bestemmelser, der finder anvendelse i denne forbindelse, foreskriver, at der skal føres registre.

57. Med hensyn til Kommissionens påståede forsømmelser er *appellanten* af den opfattelse, at der foreligger tilstrækkelige objektive holdepunkter for systematiske og bevidste tilsidesættelser fra de kompetente tyrkiske myndigheds side, hvilket burde have begrundet en øget kontrol af præferenceordningen fra Kommissionens side. På grundlag af gennemførelsesforordningens artikel 93 og artikel 4 i afgørelse nr. 1/96 er appellanten af den opfattelse, at Republikken Tyrkiet og Kommissionen også i den pågældende periode (1995-1997) var retligt forpligtet til at meddele eller udbede sig aftryk af de kompetente tolderes stempler, der anvendes af de tyrkiske toldmyndigheder. Retten har ligeledes begået en retlig fejl ved ikke at nå til den konklusion, at Kommissionen var forpligtet til senest ultimo 1994/primò 1995 at advare importørerne af frugtsafts-koncentrater mod uregelmæssigheder i Tyrkiet ved udstedelsen af A.TR.1-varecertifikater. Endvidere har UCLAF tilsidesat de forpligtelser, der følger af artikel 1 og 3 i forordning (EF) nr. 1073/99 til at foretage en korrekt undersøgelse i Tyrkiet, da UCLAF ikke har anvendt bestemte undersøgelsesmetoder.

58. Efter *Kommissionens* opfattelse begrænser appellanten sig på sin side til at angribe Rettens konstateringer og vurderinger vedrørende de faktiske omstændigheder. Hverken Tyrkiet eller Kommissionen var i henhold til de retsregler, der finder anvendelse i det foreliggende tilfælde, forpligtet til at meddele aftryk af stempler eller underskrifter. Med hensyn til den pligt

til at advare importører, som Kommissionen har efter appellantens opfattelse, har Kommissionen bemærket, at de her omtvistede indførsler blev foretaget i perioden fra april 1995 til november 1997, mens der først efterfølgende, nemlig fra 1998, var opstået tvivl med hensyn til ægtheden og den indholdsmæssige rigtighed af tyrkiske A.TR.1-certifikater.

59. *Appellanten* har med det *sjette anbringende* gjort gældende, at Retten undlod at anse den omstændighed, at Kommissionen ikke havde henvendt sig til toldudvalget/associeringsrådet, som en fejl. Appellanten har i denne henseende henvist til dommen om »tyrkiske fjernsyn«³.

60. *Kommissionen* har anført, at den i betragtning af det konsistente og fejlfrie samarbejde fra de tyrkiske myndigheders side ikke havde haft nogen grund til at henvende sig til toldudvalget eller associeringsrådet.

61. Med det *syvende anbringende* har *appellanten* anført, at Retten fejlbedømte selskabets berettigede interesse i at få den omtvistede beslutning erklæret ugyldig med hensyn til A.TR.1 D 437214-certifikatet, da det i betragtning af fristen på tre år i toldkodeksens artikel 218, stk. 3, med hensyn til Rettens dom vedrørende en angivelig »forfalskning« af certifikat D 437214 ikke længere var muligt at opkræve det toldbeløb,

der allerede var ydet godtgørelse af eller fritagelse for, på grundlag af en ny afgørelse.

62. Efter *Kommissionens* opfattelse er appellants forklaring af gennemførelsesforordningens artikel 905 ff. og toldkodeksens artikel 218, stk. 3, fejlagtig, da den her omtvistede beslutning blev vedtaget inden for de førnævnte frister og ikke er blevet annulleret af Retten.

63. Med det *ottende anbringende* har *appellanten* gjort gældende, at Retten fejlbedømte, at det selv ved en formodning for, at de omtvistede certifikater var uægte, i betragtning af de tyrkiske myndigheders og Kommissionens groft ukorrekte adfærd med hensyn til forholdet mellem erhvervsdrivende og forvaltningen ville være urimeligt at lade selskabet bære et tab, som stammer fra den omtvistede beslutning.

64. *Kommissionen* har bemærket, at den ikke har taget stilling til spørgsmålet om appellants omhu eller forsømmelse i den omtvistede beslutning, og at appellants argument vedrørende dette spørgsmål derfor er irrelevant.

65. Med det *niende anbringende* har *appellanten* kritiseret, at Retten har benægtet, at de tyrkiske toldmyndigheder aktivt medvirkede ved påtegningen og anvendelsen af de her omhandlede 32 A.TR.1-certifikater som omhandlet i toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b).

3 — Rettens dom af 10.5.2001, forenede sager T-186/97, T-187/97, T-190/97 — T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 — T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 og T-147/99, Kaufring m.fl., Sml. II, s. 1337.

66. I den forbindelse har *Kommissionen* anført, at det i betragtning af, at der i den foreliggende sag er tale om forfalskede certifikater, der ikke er udstedt af de tyrkiske myndigheder, netop mangler en »aktiv fejl« begået af de tyrkiske myndigheder som omhandlet i toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b).

handelspolitiske, ikke-toldmæssige foranstaltninger, der indføres på fællesskabsplan som led i varehandelen mellem Fællesskabet og tredjelande. Kodificeringen af de fællesskabsretlige toldregler var ikke begrænset til en lovteknisk gengivelse af de nuværende toldforskrifter, idet der samtidig blev foretaget ændringer i forskrifterne, således at de kunne foreligge i en mere sammenhængende og forenklet form, og at der ved udbedring af mangler kunne vedtages udtømmende EF-forskrifter på dette område. Toldkodeksen indeholder således nye bestemmelser bl.a. vedrørende efteropkrævning og godtgørelse af og fritagelse for import- og eksportafgifter, som dels ajourførte de tidligere bestemmelser, dels indførte ændringer⁴.

IV — Retlig vurdering

A — Indledende bemærkninger

1. Materielretlige betragtninger

67. Forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks, som i henhold til sin artikel 253 anvendes fra den 1. januar 1994, trådte i kraft den 22. oktober 1992. De toldretlige bestemmelser, der var spredt i mange fællesskabsforordninger og -direktiver, blev på grundlag af toldunionen samlet i en enkelt toldkodeks, som indeholder toldreglerne, herunder de gennemførelsesbestemmelser, der skal fastsættes på fællesskabsplan og på nationalt plan. De generelle regler og procedurer i toldkodeksen skulle ud fra idéen om det indre marked sikre en ensartet anvendelse af alle toldmæssige og andre, herunder landbrugs- og

68. Blandt de ældre fællesskabsbestemmelser, der blev ophævet i forbindelse med toldkodeksens indførelse, hørte i henhold til toldkodeksens artikel 251 forordning (EØF) nr. 1697/79⁵, hvis artikel 13 anses for at være forgænger til toldkodeksens nuværende artikel 239⁶ og flere gange er blevet fortolket af Domstolen. Som i forbindelse med denne tidligere bestemmelse er

4 — Jf. M. Dollen, »Nacherhebung, Erstattung und Erlass von Abgaben nach dem neuen Zollkodex«, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, Heft 24/1993, s. 754, på s. 755; C. Berr og H. Trémeau, *Le droit douanier*, 4. oplag, Paris, 1997, s. 219.

5 — Rådets forordning (EØF) nr. 1697/79 af 24.7.1979 om efteropkrævning af import- eller eksportafgifter, der ikke er opkrævet hos debitor for varer, der er angivet til en toldprocedure, som medfører en forpligtelse til at betale sådanne afgifter.

6 — Jf. P. Müller-Eiselt, »Nacherhebung — Erlass — Erstattung — Gedanken zum Vertrauensschutz in die Zollerhebung«, *Vertrauensschutz in der Europäischen Union*, Köln, 1998, s. 106.

toldkodeksens artikel 239 en generel billighedsklausul⁷, inden for rammerne af hvilken der med henblik på at beskytte den berettigede forventning i andre tilfælde end de hyppigst konstaterede i praksis og udtrykkeligt regulerede tilfælde kan indrømmes godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter, som normalt skyldes, såfremt den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. Med henblik på at afgøre, om de faktiske omstændigheder udgør en særlig situation som omhandlet i den nævnte bestemmelse, skal Kommissionen inden for rammerne af det vide skøn, den råder over på området, vurdere samtlige disse omstændigheder og foretage en afvejning af Fællesskabets interesse i at sikre, at taldbestemmelserne overholdes, og den interesse, som den erhvervsdrivende, der er i god tro, har i ikke at lide tab, der går ud over de normale erhvervsrisici.

69. Den generelle klausul i toldkodeksens artikel 239 finder navnlig anvendelse, når de omstændigheder, som karakteriserer forholdet mellem den erhvervsdrivende og myndighederne, er sådanne, at det ikke er rimeligt at påføre den erhvervsdrivende et tab, som han normalt ikke ville have lidt⁸.

7 — Dom af 12.3.1987, forenede sager 244/85 og 245/85, *Cerealmangimi og Italgrani* mod Kommissionen, Sml. s. 1303, præmis 10, og af 18.1.1996, sag C-446/93, *SEIM*, Sml. I, s. 73, præmis 41. J. Sack, *Zollrecht, Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, bind I, C. II, punkt 82, s. 27, nævner kun gennemførelsesforordningens artikel 905 som den for praksis særdeles vigtige generelle billighedsbestemmelse, åbenbart fordi denne bestemmelse selv indeholder betingelsen »særlig situation«. Andre forfattere som f.eks. P. Müller-Eiselt, *a.st.* (fodnote 6), s. 106, nævner alene eller i overvejende grad toldkodeksens artikel 239 som relevant forskrift. Det ville være mere rigtigt at anvende toldkodeksens artikel 239, stk. 1, andet led, sammenholdt med gennemførelsesforordningens artikel 905, som retsgrundlag for godtgørelsen af eller fritagelsen for importafgifter på grundlag af en særlig situation.

8 — Dom af 26.3.1987, sag 58/86, *Coopérative agricole d'approvisionnement des Aviron*, Sml. s. 1525, præmis 22.

Principielt kræver Domstolens praksis, at den berørte erhvervsdrivende befinder sig i en »usædvanlig situation« i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet⁹. Hvornår der foreligger en sådan »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239, er både præciseret af Domstolen i dens praksis og af fællesskabslovgiver i gennemførelsesforordningen¹⁰.

70. I henhold til gennemførelsesforordningens artikel 904 er den omstændighed, at der, endog i god tro, fremlægges dokumenter eller

9 — Domstolens dom af 25.2.1999, sag C-86/97, *Trans-Export*, Sml. I, s. 1041, præmis 21, og af 7.9.1999, sag C-61/98, *De Haan Beheer*, Sml. I, s. 5003, præmis 52, *Retten* dom af 10.5.2001, *Kaufring m.fl.*, nævnt ovenfor i fodnote 3, præmis 218.

10 — Ifølge W. Huchatz, *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts* (udg. P. Witte og H.-M. Wolfgang), Hamm 2007, s. 414, er fortolkningen af dette ubestemte retlige begreb fastlagt af Domstolen og Kommissionen. Toldkodeksens artikel 239 forfølger to mål. For det første udvider den de tilfælde, der er indeholdt i artikel 236, 237 og 238, til at omfatte en række konkrete tilfælde, der er fastlagt i gennemførelsesforordningen (gennemførelsesforordningens artikel 900), hvor der ligeledes er mulighed for godtgørelse eller fritagelse. Den omstændighed, at denne række af tilfælde blev henvist til gennemførelsesforordningen, gør det muligt for Kommissionen inden for rammerne af dens delegerede lovgivningskompetence i henhold artikel 202, tredje led, EF at opføre yderligere konkrete tilfælde i denne gruppe, f.eks. på grundlag af forslag fra de nationale toldmyndigheder eller på grundlag af Domstolens praksis. For det andet får de nationale myndigheder beføjelse til ved siden af alle de i artikel 236-238 og i gennemførelsesforordningens artikel 900 nævnte tilfælde i »særlige« konkrete tilfælde at indrømme godtgørelse eller fritagelse, når der foreligger omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed (gennemførelsesforordningens artikel 899, stk. 2). Opregningen af mulighederne for godtgørelse i toldkodeksen og gennemførelsesforordningen er imidlertid ikke udtømmende, da der derudover findes situationer, hvor der kan indrømmes godtgørelse. På denne måde kan billigheds hensyn tages i betragtning, og der kan opnås retfærdighed i konkrete tilfælde (*Einzelfallgerechtigkeit*). Også i denne forbindelse spiller Fællesskabets retsinstitansers kasuistik en særlig rolle. Således henviser W. Huchatz, *Zollkodex* (udg. P. Witte), 4. oplag, München, 2006, artikel 239, punkt 30, til, at det til udfyldningen af begrebet »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239, stk. 1, andet led, og gennemførelsesforordningens artikel 905 er muligt at påberåbe sig navnlig Domstolens praksis (også vedrørende de tidligere bestemmelser).

præferencedokumenter, som senere viser sig at være falske eller forfalskede, i hvert fald udtrykkeligt ikke anerkendt af fællesskabsretten som en sådan særlig situation. Ved at indføje denne undtagelse har fællesskabslovgiver overtaget Domstolens hidtidige kasuistik i Fællesskabets toldregler¹¹.

2. Processuelle betragtninger

71. På baggrund af, at appellanten for det første i første instans har anfægtet Kommissionens beslutning i form af et annullationssøgsmål i henhold til artikel 230 EF i det væsentlige med den begrundelse, at der i selskabets tilfælde forelå en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239, stk. 1, andet led, sammenholdt med gennemførelsesforordningens artikel 905, og gennemførelsesforordningens artikel 904 for det andet i det mindste ved første øjekast syntes at være til hinder for selskabets anmodning om fritagelse for importafgifter, må det antages, at de ovennævnte bestemmelser udgør den materielretlige ramme, inden for hvilken Domstolen skal tage stilling til formaliteten og realiteten vedrørende den foreliggende appel.

72. I processuel henseende finder jeg det i betragtning af appellants omfattende og detaljerede redegørelse for det præcise forløb af de begivenheder, der har givet anledning til denne tvist, tvingende nødvendigt at bemærke, at appel til Domstolen i henhold til artikel 225, stk. 1, andet sætningsled, EF er begrænset til retsspørgsmål. I artikel 58 i Domstolens statut præciseres det, at appellen kan støttes på, at Retten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, eller at fællesskabsretten er overtrådt.

73. Ved vurderingen af, om et klagepunkt lovligt kan fremføres som led i appellen, skal det derfor tages i betragtning, at formålet med appellsagen er at efterprøve Rettens retsanvendelse og på ingen måde at gentage sagen ved førsteinstansen. Klagepunkter må afvises under appellsagen, hvis der blot er tale om en gentagelse af de anbringender, der blev fremført i første instans. Appelskriftet skal derimod præcist angive, hvilke elementer der anfægtes i den appellerede dom, samt de argumenter, som påstanden om ophævelse støttes på¹².

11 — Jf. den principielle dom af 13.11.1984, forenede sager 98/83 og 230/83, Van Gend og Loos, Sml. s. 3763, præmis 15-17, hvori modtagelsen af ugyldige oprindelsescertifikater ikke blev betragtet som en særlig situation med den begrundelse, at en sådan situation er en af de erhvervsrisici, som en toldspeditør efter virksomhedens beskaffenhed er udsat for. Jf. endvidere dom af 11.12.1980, sag 827/79, Acampora, Sml. s. 3731, præmis 8, af 27.6.1991, sag C-348/89, Mecanarte, Sml. I, s. 3277, præmis 24, og af 17.7.1997, sag C-97/95, Pascoal & Filhos, Sml. I, s. 4209, præmis 57-60.

12 — H.-W. Rengeling, A. Middeke og M. Gellermann, *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*, München 2003, § 28, punkt 22 og 24, s. 500, på s. 501. Dom af 6.3.2003, sag C-41/00 P, Interporc mod Kommissionen, Sml. I, s. 2125, præmis 15, og af 29.4.2004, sag C-496/99 P, Kommissionen mod CAS Succhi di Frutta, Sml. I, s. 3801, præmis 48.

B — *Vurdering af anbringenderne*

1. Første anbringende: tilsidesættelse af princippet om opgavefordeling mellem eksport- og importland

a) Opgavefordeling mellem eksport- og importland

74. Med hensyn til den påståede tilsidesættelse af princippet om opgavefordeling mellem eksportlandets og importlandets kompetente myndigheder ved vurderingen af varecertifikaters ægthed eller rigtighed skal jeg bemærke, at Retten har draget konklusionerne i den appellerede doms præmis 120, 121, 150, 323 og 324, som appellanten henviser til i sit appelskrift, under hensyntagen til bestemmelserne i associeringsaftalen mellem EØF og Republikken Tyrkiet samt på grundlag af Domstolens faste praksis.

75. Det bestemmes i artikel 15 i afgørelse nr. 1/96, at kontrollen af certifikaternes ægthed og rigtighed foretages inden for rammerne af den gensidige bistand, der er fastsat i artikel 29 i og i bilag 7 til afgørelse

nr. 1/95. Denne bistand foregår i henhold til dette bilags artikel 3 og 4 på en sådan måde, at fastslåede eller planlagte transaktioner, som udgør eller vil kunne udgøre en overtrædelse af toldlovgivningen, udveksles mellem de kontraherende parter myndigheder efter anmodning eller ex officio. Effektiviteten af dette administrative samarbejde forudsætter nødvendigvis en kompetencefordeling mellem de pågældende myndigheder, hvilket Domstolen udtrykkeligt har fastslået.

76. Det følger af fast retspraksis, at fastlæggelsen af en vares oprindelse nemlig er et spørgsmål, hvis regulering er baseret på en kompetencefordeling mellem udførselsstatens og indførselsstatens myndigheder, idet varernes oprindelse fastlægges af udførselsstatens myndigheder, og kontrollen med, at ordningen fungerer, sker gennem et samarbejde mellem de pågældende myndigheder. Systemet er begrundet i den omstændighed, at det er myndighederne i udførselsstaten, der bedst kan vurdere rigtigheden af de faktiske omstændigheder, der er afgørende for varens oprindelse¹³. For bestemmelsen af, hvilken oprindelse en vare har, har denne

13 — Domstolens dom af 12.7.1984, sag 218/83, *Les Rapides Savoyards* m.fl., Sml. s. 3105, præmis 26, vedrørende overenskomsten mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22.7.1972, af 7.12.1993, sag C-12/92, *Huygen* m.fl., Sml. I, s. 6381, præmis 24 og 25, vedrørende overenskomsten mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Republikken Østrig af 22.7.1972, og af 5.7.1994, sag C-432/92, *Anastasiou* m.fl., Sml. I, s. 3087, præmis 38, vedrørende aftalen af 19.12.1972 om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Republikken Cypern. Jf. tillige dom af 14.5.1996, forenede sager C-153/94 og C-204/94, *Faroe Seafood* m.fl., Sml. I, s. 2465, præmis 19.

kompetencefordeling endvidere den fordel, at der opnås sikre og ensartede svar, og omlægninger i handelen og en fordrøjning af konkurrencevilkårene i forbindelse med samhandelen undgås.

77. Denne ordning kan kun fungere efter hensigten, såfremt toldmyndighederne i indførselsstaten lægger de afgørelser til grund, der lovligt er truffet af myndighederne i udførselsstaten¹⁴. Som Domstolen anførte i dommen i sagen *Les Rapides Savoyards m.fl.*¹⁵, er medlemsstaternes toldmyndigheders anerkendelse af afgørelser, der lovligt er truffet af myndighederne i den pågældende tredjestat, som medlemsstaterne har forbindelse med gennem internationale frihandelsaftaler, ligeledes en forudsætning for, at Fællesskabet kan forvente, at myndighederne i den pågældende stat respekterer de afgørelser, som medlemsstaternes toldmyndigheder træffer med hensyn til oprindelsen af varer, der udføres fra Fællesskabet til denne stat.

78. Indførselsstatens toldmyndigheder er på grundlag af fremlæggelsen af et præferencedokument ganske vist ikke bundet til at indrømme importøren den præferencebehandling, der er anmodet om. Såfremt præferencedokumentet imidlertid blev udstedt formelt korrekt, synes det i juridisk henseende at være materielt rigtigt. Gennem fremlæggelsen af præferencedokumentet indtræder der derved i det mindste en bindende virkning i faktisk henseende, dvs. med hensyn til de faktiske omstændigheder,

som toldmyndighederne i udførselsstaten har lagt til grund¹⁶.

79. Heraf følger, at indførselslandets toldmyndigheder i henhold til bestemmelserne i associeringsaftalen ikke kan afvise præferencebehandling af en vare, der indføres med et certifikat, som er udstedt forskriftsmæssigt af udførselslandets toldmyndigheder.

80. Også hvis indførselslandets toldmyndigheder har begrundet tvivl med hensyn til varens faktiske oprindelse, har de kun mulighed for at anmode udførselslandets toldmyndigheder om at foretage en efterfølgende kontrol af oprindelsen¹⁷.

81. Dette samarbejde og denne opgavefordeling mellem toldforvaltningerne indebærer logisk set, at disse myndigheder også er bundet af resultaterne af denne efterfølgende kontrol, når udførselslandets toldmyndigheder har fastslået de pågældende varers oprindelse. Ifølge Domstolen er det kun i det særlige tilfælde, hvor udførselslandets toldmyndigheder ikke er i stand til forskriftsmæssigt at foretage en efterfølgende kontrol, at indførselslandets toldmyndigheder selv

14 — Dommen i sagen *Faroe Seafood m.fl.*, nævnt ovenfor i fodnote 13, præmis 20, og dom af 9.2.2006, forenede sager C-23/04 — C-25/04, Sfakianakis, Sml. I, s. 1265, præmis 23.

15 — Nævnt ovenfor i fodnote 13, præmis 27.

16 — H.-J. Prieß, *Zollkodex*, a.st. (fodnote 10), artikel 27, punkt 41.

17 — Jf. generaladvokat Légers forslag til afgørelse af 20.10.2005 i Sfakianakis-sagen, nævnt ovenfor i fodnote 14, punkt 33.

kan undersøge ægtheden og rigtigheden af det omtvistede certifikat og tage hensyn til andre beviser for den pågældende vares oprindelse¹⁸.

82. I modsætning til appellantens opfattelse kan retspraksis under ingen omstændigheder fortolkes således, at indførselsstaten har en sådan kontrolret, at denne først kan undersøge og bestride lovligheden og derpå udførselsstatens vurdering generelt. Derimod fastslog Domstolen i Pascoal & Filhos-dommen¹⁹, at når de kompetente myndigheder i eksportstaten efter en efterfølgende kontrol fastslår, at certifikatet ikke kan finde anvendelse på de faktisk udførte varer, er dette tilstrækkeligt til, at myndighederne i importstaten kan fastslå, at den told, der forskriftsmæssigt skulle have været opkrævet, ikke er opkrævet, og derfor iværksætte en efteropkrævningssag. Desuden fastslog Domstolen, at ordningen ikke indeholder nogen bestemmelse om, at sidstnævnte myndigheder er forpligtet til at godtgøre rigtigheden af resultatet af undersøgelsen eller fastslå varens faktiske oprindelse.

83. Det må således konstateres, at de italienske myndigheder og Kommissionen, i overensstemmelse med Domstolens praksis, og som med rette fastslået af Retten i den appellerede doms præmis 120 og 121, principielt var bundet af de tyrkiske myndigheders vurdering med hensyn til ægtheden af de omhandlede 32 certifikater. Der er ingen saglig grund til at foretage ændringer af den lovfastsatte kompetencefordeling mellem

de tyrkiske toldmyndigheder og toldmyndighederne i Fællesskabet. Derimod må der gives Kommissionen ret i dennes vurdering af, at Fællesskabets toldmyndigheder slet ikke ville være i stand til selv at vurdere, om de eksportcertifikater fra et tredjeland, som fremlægges for dem, er ægte eller forfalskede. Denne konstatering kan derfor udelukkende foretages af udførselsstatens sagkyndige toldmyndigheder, dvs. i dette tilfælde de tyrkiske toldmyndigheder.

b) Spørgsmålet om en anden vurdering i tilfælde af, at udførselsstatens myndigheder har gjort sig skyldig i misbrug

84. Det er efter min mening ikke nødvendigt at undersøge spørgsmålet, om en anden vurdering er hensigtsmæssig i tilfælde af, at der har været tale om uregelmæssigheder, som i sidste instans har manifesteret sig i en medvirken fra tredjestatens toldmyndigheder, da det under alle omstændigheder i den foreliggende sag ifølge Rettens konstateringer ikke kan påvises, at de tyrkiske myndigheder har gjort sig skyldig i misbrug. Hertil kommer, at der i denne forbindelse er tale om faktiske omstændigheder, som det principielt tilkommer Retten at bedømme²⁰,

20 — Dom af 7.1.2004, forenede sager C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P og C-219/00 P, Aalborg Portland m.fl., Sml. I, s. 123, præmis 48, og af 2.10.2003, sag C-194/99 P, Thyssen Stahl mod Kommissionen, Sml. I, s. 10821, præmis 33. K. Lenaerts, D. Arts og I. Maselis, *Procedural Law of the European Union*, 2. oplag, London, 2006, s. 453, punkt 16-003, anfører, at Domstolen ikke har kompetence til at fastlægge de faktiske omstændigheder. Den omstændighed, at appel er begrænset til retsspørgsmål, betyder, at Retten alene har kompetence hertil. Heraf følger, at en appellant hverken må bestride de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund, eller fremføre faktiske omstændigheder, som ikke er lagt til grund af Retten under sagen i første instans.

18 — Dommen i sagen Huygen m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 13, præmis 27.

19 — Nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 37.

og som kun skal prøves af Domstolen, for så vidt som det fremgår af sagens akter, at disse konstateringer er indholdsmæssigt urigtige²¹. Når disse beviser er blevet forskriftsmæssigt tilvejebragt, og de almindelige retsgrundsætninger og de processuelle regler om bevisbyrde og bevisførelse er blevet overholdt, er det derfor alene Retten, der har kompetence til at vurdere, hvilken bevisværdi der skal tillægges de oplysninger, den har fået forelagt²².

85. Hvad angår kvalifikationen af de 32 omtvistede importcertifikater som forfalskninger, nævner Retten i den appellerede doms præmis 122 først de tyrkiske myndigheders skrivelse af 8. marts 1999, rettet til toldmyndighederne i Ravenna, der som bilag var vedlagt en liste over de 32 certifikater, der af de tyrkiske myndigheder blev anset for forfalskninger. Dernæst henviser Retten i præmis 125 til de uklarheder, der fremgik af en sammenligning mellem konstateringerne i denne skrivelse og i den faste repræsentations skrivelse til UCLAF af 22. april 1999. På dette tidspunkt var det vanskeligt for parterne at udlede klart af de tyrkiske myndigheders skriftlige bemærkninger, om der i forbindelse med de omhandlede certifikater var tale om falske eller blot urigtige certifikater. Retten har fastslået, at den anvendte formulering »not correct [...] and not issued according to the rules« også kunne være fortolket således, at den betød, at de omhandlede certifikater ikke var forfalskede. Som fastslået af Retten i den appellerede doms præmis 129, kunne enhver tvivl med hensyn til forfalskningerne imidlertid fjernes på grundlag af de tyrkiske myndigheders skrivelse af 22. august 2003.

Derfor kunne Retten på grundlag af de faktiske omstændigheder, der var forelagt den, slutte uden herved at begå nogen fejl, at de 32 omtvistede importcertifikater var forfalskninger.

86. Med hensyn til appellanterns påstand om en angivelig medvirken fra de tyrkiske myndigheders side har Retten fastslået i præmis 167, at fremlæggelse af dokumenter, der viser sig at være falske, ikke gør det muligt i sig selv at fastslå, at der har foreligget noget som helst samarbejde mellem eksportørerne og de toldmyndigheder, der har udstedt dem. Retten har derfor uden herved at begå en retlig fejl fastslået, at der ikke var holdepunkter for, at de tyrkiske myndigheder havde deltaget i forfalskningerne.

87. Appellanterns argument om, at udstedelsen af urigtige certifikater udgør en betydelig uregelmæssighed, som begrundes en underkendelse af den af de tyrkiske myndigheder foretagne vurdering, kan heller ikke tiltrædes. Dette argument er nemlig ensbetydende med, at der sættes spørgsmålstegn ved den af Domstolen anerkendte opgavefordeling mellem eksport- og importland ved undersøgelsen af certifikaters ægthed og rigtighed. Derudover er det ikke muligt generelt at ligestille de kompetente toldmyndigheders udstedelse af urigtige certifikater som følge af en fejl med en strafferetlig relevant forfalskning af certifikater.

21 — Dommen i sagen Aalborg Portland m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 20, præmis 48.

22 — Jf. generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers forslag til afgørelse af 11.2.2003 i sagen Aalborg Portland m.fl., dom nævnt ovenfor i fodnote 20, punkt 38. Dom af 21.6.2001, forenede sager C-280/99 P — C-282/99 P, Moccia Irme m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 4717, præmis 78, og af 17.12.1998, C-185/95 P, Baustahlgewerbe mod Kommissionen, Sml. I, s. 8417, præmis 24.

88. Det første anbringende må følgelig forkastes.

2. Andet anbringende: tilsidesættelse af retten til aktindsigt eller til forsvar

89. Appellanten har gjort gældende, at selskabets ret til aktindsigt er blevet tilsidesat. For så vidt som selskabet har anmodet Domstolen om at efterprøve omfanget af dets ret til forsvar under den administrative procedure, er der tale om et retsspørgsmål, der vedrører de processuelle regler, og dermed om et anbringende, der kan antages til realitetsbehandling.

90. Appellanten har kritiseret, at selskabet kun fik aktindsigt i dokumenter, som Kommissionen havde lagt til grund for den anfægtede beslutning. Derimod havde selskabet ikke fået aktindsigt i såkaldte »dokumenter med sammenhæng med sagen« samt fortrolige dokumenter, hvortil Kommissionen også henregnede UCLAF's og OLAF's rapporter.

91. Med henvisning til sin egen praksis²³ har Retten i den appellerede doms præmis 88 først og fremmest bemærket, at princippet om beskyttelse af processuelle rettigheder, for så vidt angår den administrative procedure for toldfritagelse, indebærer, at den berørte skal have mulighed for at gøre sine synspunkter gældende, i det mindste i relation til omstændighederne, herunder de dokumenter, som Kommissionen har baseret sin bebyrdende afgørelse på. Princippet stiller ikke krav om, at Kommissionen af egen drift skal give aktindsigt i alle dokumenter, der

eventuelt måtte have relation til den sag, hvor der er forelagt en fritagelsesansøgning. Er den pågældende af den opfattelse, at sådanne dokumenter vil kunne tjene som bevis for, at der foreligger særlige forhold, og/eller at han ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenlys forsømmelse, påhviler det ham i overensstemmelse med de bestemmelser, der af institutionerne er vedtaget med hjemmel i artikel 255 EF, at anmode om aktindsigt i disse dokumenter.

92. Retten har endvidere fastslået i præmis 89, at Kommissionen har pligt til på begæring af den berørte at give adgang til alle ikke-fortrolige administrative dokumenter vedrørende den anfægtede beslutning. Foreligger der ikke en sådan begæring, er der derfor ikke en automatisk adgang til de dokumenter, Kommissionen råder over²⁴.

93. Disse udtalelser fra Retten skal undersøges på grundlag af de forskellige udformninger, som retten til aktindsigt i dokumenter nu har fået såvel i medlemsstaternes lovgivning som i fællesskabsretten. For det første er denne ret uadskilleligt forbundet med de processuelle garantier som led i den administrative procedure, som indrømmer den pågældende i forbindelse med gennemførelsen af retsstatsprincippet. For det andet kan denne ret forstås som udtryk for offentlighedens ret til information, som af alle statslige organer og øvrige myndigheder

23 — Rettens dom af 11.7.2002, sag T-205/99, Hyper mod Kommissionen, Sml. II, s. 3141, præmis 63, og af 27.2.2003, sag T-329/00, Bonn Fleisch Ex- und Import mod Kommissionen, Sml. II, s. 287, præmis 46.

24 — Rettens dom af 19.2.1998, sag T-42/96, Eyckeler & Malt mod Kommissionen, Sml. II, s. 401, præmis 81, og af 17.9.1998, sag T-50/96, Primex Produkte Import-Export m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3773, præmis 64, samt dommen i sagen Bonn Fleisch Ex- und Import mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 23, præmis 46.

kræver en gennemsigtig virksomhed, der er undergivet demokratisk kontrol²⁵.

94. Artikel 225 EF konkretiserer princippet om åbenhed i artikel 1, stk. 2, EU og gennemfører samtidig unionsborgernes informationsfrihed, der er sikret i artikel 42 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder²⁶. I den foreliggende sag rejste der sig imidlertid først og fremmest spørgsmålet om sikringen af den enkeltes rettigheder under en administrativ procedure, ved hvis afslutning Kommissionen skulle træffe beslutning om fritagelse for importafgifter i henhold til toldkodeksens artikel 239. Appellanten kunne derfor kun henvises til mulig-

heden for at indgive en anmodning i henhold til artikel 225 EF på basis af dette grundlags specifikke funktion, såfremt selskabet ikke var omfattet af særlige bestemmelser med henblik på dets beskyttelse. Imidlertid havde appellanten under alle omstændigheder en ret til at blive hørt, som er anerkendt i Fællesskabets retsinstitansers praksis²⁷, samt retten til aktindsigt under den administrative procedure for Kommissionen.

95. Som Domstolen har understreget flere gange, er retten til forsvar en af de grundretligheder, der hører til de almindelige retsgrundsætninger, som den skal beskytte²⁸, hvorved den lægger de fælles forfatningsmæssige traditioner i medlemsstaterne til grund samt de anvisninger i form af internationale traktater, som medlemsstaterne har været med til at udarbejde, eller som de senere har tiltrådt, såsom den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«)²⁹.

25 — I sit forslag til afgørelse af 28.11.1995 sonder generaladvokat Tesauo, sag C-58/94, Nederlandene mod Rådet, Sml. I, s. 2169, punkt 13-15, ligeledes mellem aktindsigten i offentlige dokumenter til sikring af den enkeltes rettigheder under en administrativ procedure og offentlighedens almene interesse i informationer med hensyn til statens virksomhed.

26 — M. Broberg, *Access to documents: a general principle of Community law?*, *European Law Review* (2002), s. 196, på s. 197, anfører, at det første virkelige skridt til at sikre retten til aktindsigt i dokumenter, som fællesskabsinstitutionerne er i besiddelse af, blev taget med undertegnelsen af slutakten til Maastricht-traktaten den 7.2.1992. I erklæring nr. 17 til denne slutakt understregede medlemsstaterne den nære forbindelse mellem gennemsigtigheden i beslutningsprocessen og fællesskabsinstitutionernes demokratiske karakter. Som svar på erklæring nr. 17 indførte Rådet og Kommissionen i fællesskab en adfærdskodeks for aktindsigt i Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 340, s. 41). Alligevel blev begreberne åbenhed og aktindsigt i dokumenter først gennemført i fællesskabsretten med Amsterdam-traktatens ikrafttræden. Herefter bestemmer artikel 1, stk. 2, EU, at beslutningerne i EU skal træffes »så åbent som muligt«. Den nye artikel 255 EF garanterer alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, ret til aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Denne ret er ligeledes forankret i artikel 42 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der blev proklameret den 7.12.2000 (EFT C 364, s. 1). I afledt fællesskabsret er denne ret endvidere blevet udformet nærmere i bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30.5.2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145, s. 43).

27 — I dom af 6.7.1993, forenede sager C-121/91 og C-122/92, *CT Control*, Sml. I, s. 3873, præmis 48, fastslog Domstolen indledningsvis, at inden for rammerne af artikel 13 i forordning nr. 1430/79 indebærer proceduren for Kommissionens vedtagelse af beslutninger om tilbagebetaling eller fritagelse for importafgifter forskellige etaper, hvoraf nogle ligger på nationalt plan (den pågældende virksomheds indgivelse af ansøgningen, toldmyndighedernes første undersøgelse), og nogle på fællesskabsplan (forelæggelse af ansøgningen for Kommissionen, Toldfritagelsesudvalgets undersøgelse af sagen, høring af en ekspertgruppe, Kommissionens beslutning, underretning til den pågældende medlemsstat). Endvidere fastslog Domstolen, at den giver de interesserede parter alle de nødvendige retlige garantier, herunder retten til kontradiktion, der udgør den væsentligste kerne i retten til forsvar, når den forløber i overensstemmelse med de fællesskabsretlige forskrifter.

28 — Dom af 28.3.2000, sag C-7/98, *Krombach*, Sml. I, s. 1935, præmis 25 og 26, og af 15.10.2002, forenede sager C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P — C-252/99 P og C-254/99 P, *PVC II*, Sml. I, s. 8375, præmis 316.

29 — Jf. dom af 6.3.2001, sag C-274/99 P, *Connolly mod Kommissionen*, Sml. I, s. 1611, præmis 37 og 38.

96. Ifølge Domstolens praksis indebærer retten til aktindsigt som supplement til princippet om overholdelse af retten til forsvar, at Kommissionen skal give den pågældende virksomhed mulighed for at undersøge samtlige dokumenter blandt de forberedende sagsakter, der kan være relevante for virksomhedens forsvar³⁰. Disse omfatter såvel belastende som diskulperende dokumenter, bortset fra andre virksomheders forretningshemmeligheder, Kommissionens interne dokumenter og andre fortrolige oplysninger³¹.

97. Ved ikke at begrænse aktindsigten til de dokumenter, som Kommissionen har baseret sin afgørelse på til skade for den pågældende, men derimod at udvide den til at omfatte alle dokumenter, som muligvis er relevante for den pågældendes forsvar, viser retten til aktindsigt på grundlag af Domstolens praksis i denne henseende sig at være mere vidtrækkende end den fortolkning, som Retten har lagt til grund i sin dom. Derimod kan behandlingen af dokumenter, der blev anset for fortrolige, og hvori der derfor ikke kan gives aktindsigt, ikke anfægtes.

98. Retten har efter min opfattelse udlagt retten til aktindsigt i forbindelse med den

administrative procedure for toldfritagelse urimeligt restriktivt, hvilket principielt ville skulle vurderes som en retlig fejl.

99. Dog er jeg af den opfattelse, at en divergerende opfattelse med hensyn til den normative rækkevidde af dette almindelige retsprincip i sig selv ikke kan begrunde en ophævelse af den appellerede dom. Forestillingen om procesøkonomi og beskyttelsesfunktionen af de processuelle garantier for den pågældende kræver derimod, at det nøje undersøges, om Retten var nået til en anden konklusion, hvis den havde taget hensyn til Domstolens praksis ved anvendelsen af fællesskabsretten.

100. Som Domstolen nemlig har fastslået i Hercules Chemicals-dommen³² i forbindelse med retten til aktindsigt, foreligger der ingen retlig fejl, når Retten er af den opfattelse, at det heller ikke ville have medført annullation af Kommissionens omtvistede beslutning, hvis der var givet aktindsigt i alle andre dokumenter, og derfor forkaster appellansens argument vedrørende en tilsidesættelse af retten til forsvar.

101. Denne retspraksis er forbundet med et væsentligt princip i Fællesskabets almindelige forvaltningsret og forvaltningsprocessuelle

30 — I denne retning Rettens dom af 29.6.1995, sag T-30/91, Solvay, Sml. II, s. 1775, præmis 81, og Domstolens dom af 2.10.2003, sag C-199/99 P, Corus UK mod Kommissionen, Sml. I, s. 11177, præmis 125-128.

31 — Jf. dom af 13.2.1979, sag 85/76, Hoffmann-La Roche mod Kommissionen, Sml. s. 461, præmis 9 og 11, af 8.7.1999, sag C-51/92 P, Hercules Chemicals mod Kommissionen, Sml. I, s. 4235, præmis 75, og af 15.10.2002, forenede sager C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P — C-252/99 P og C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 8375, præmis 315.

32 — Nævnt ovenfor i fodnote 31, præmis 80-82.

bestemmelser³³, hvorefter en processuel fejl kun begrunder en retlig annullation af en administrativ beslutning, hvis den indvirker på selve beslutningens indhold.

102. Som generaladvokat Mischo med rette har anført i sit forslag til afgørelse i PVC-sagen³⁴, er aktindsigt ikke et mål i sig selv, men har til formål at give den pågældende mulighed for at varetage sit forsvar på bedste måde. Det følger logisk heraf, at den anfægtede beslutning ikke skal annulleres, når en uregelmæssighed med hensyn til aktindsigt ikke har påvirket udøvelsen af disse rettigheder.

103. I sit forslag til afgørelse i Aalborg Portland-sagen³⁵ har generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomer anført med hensyn til den ovennævnte beskyttelsesfunktion, som retten

til aktindsigt har, at processuelle fejl ingen betydning har, hvis den pågældende trods alt har rådet over tilstrækkelige midler til sit forsvar. Beslutningen kan således kun annulleres, hvis det konstateres, at resultatet kunne have været mere gunstigt for den pågældende, hvis de proceduremæssige forskrifter var blevet fulgt minutøst, eller hvis man netop på grund af den formelle mangel ikke kan vide, om beslutningen ville have været en anden.

104. Retten baserede sig i det væsentlige på denne argumentation, da den i den appellerede doms præmis 94 forkastede påstanden om, at der forelå tilsidesættelse af retten til aktindsigt, med den begrundelse, at den eventuelle manglende meddelelse af dokumenter, der ikke havde dannet grundlag for den anfægtede beslutning, under alle omstændigheder var uden relevans, da sådanne dokumenter under alle omstændigheder ikke kunne have nogen indflydelse på den anfægtede beslutning. Denne konklusion henhører under Rettens vurdering af de faktiske omstændigheder og kan ikke kritiseres retligt.

105. Med hensyn til de dokumenter, hvorpå Kommissionen har baseret den anfægtede beslutning, skal jeg bemærke, at Retten ikke undlod at tage hensyn til den omstændighed, at appellantens repræsentant i forbindelse med aktindsigten den 6. august 2002 i Kommissionens lokaler konsulterede den sagsmappe, der vedrørte den anfægtede beslutning, og underskrev en skriftlig erklæring, hvori han udtrykkeligt bekræftede, at han havde fået aktindsigt i samtlige dokumenter, der måtte have en direkte eller indirekte forbindelse med tvisten. Denne

33 — For at et annullationsøgsmål er berettiget, er det således nødvendigt, at en »væsentlig« formforskrift er tilsidesat, idet der ikke sondres mellem »væsentlige« og »uvæsentlige« formforskrifter, men det derimod er tilsidesættelsens »væsentlighed«, der er af betydning. Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en væsentlig tilsidesættelse af en formforskrift, skal vurderes ud fra situationen i det konkrete tilfælde, da tilsidesættelsen af en og samme bestemmelse alt efter omstændighederne kan være mere eller mindre grave-rende. Generelt antages en formforskrift at være væsentlig, hvis formmanglen kunne have haft indflydelse på retsaktens indholdsmæssige udformning, eller hvis formforskriften netop blev vedtaget for at beskytte den pågældende (H.-W. Rengeling, A. Middeke og M. Gellermann, a.st. (fodnote 12), § 7, punkt 98, s. 139). Domstolen har fastslået i dom af 10.7.1980, sag 30/78, Distillers Company mod Kommissionen, Sml. s. 2229, præmis 26, og i dommen i sagen Thyssen Stahl mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 20, præmis 31, at retten til forsvar er tilsidesat, såfremt det er muligt, at den administrative procedure, som Kommissionen gennemførte, kan have fået et andet resultat, fordi Kommissionen har begået en fejl.

34 — Generaladvokat Mischos forslag til afgørelse af 25.10.2001, forenede sager C-244/99 P og C-251/99 P, PVC, dom af 15.10.2002, Sml. I, s. 8375, punkt 331.

35 — Nævnt ovenfor i fodnote 22, punkt 28-30.

erklæring var som bilag vedlagt en liste over alle de dokumenter, hvori repræsentanten havde fået indsigt. Som Retten udtrykkeligt har fastslået i den appellerede doms præmis 99 og 100, omfattede disse UCLAF's undersøgelsesrapport af 9. december 1998 samt Kommissionens/UCLAF's skrivelse af samme dag til Tyrkiets faste repræsentation, hvis manglende fremlæggelse appellanten igen har gjort gældende under appelsagen. Retten var derfor berettiget til at konkludere, at appellanten, i modsætning til det af selskabet hævdede, havde fået aktindsigt i de pågældende dokumenter.

106. Hvad angår den anmodning om aktindsigt, som appellanten indgav efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning og anlæggelsen af sagen, har Retten bemærket i den appellerede doms præmis 102, at denne ikke var relevant for vurderingen af en eventuel tilsidesættelse af sagsøgerens ret til forsvar under den administrative procedure og ikke kunne have haft nogen indflydelse på denne beslutnings lovlighed.

107. Det fremgår af Rettens overvejelser, at Retten undersøgte, om appellanten på nogen måde kunne anvende de pågældende dokumenter. Den begrænsede således ikke analysen til spørgsmålet om, hvorvidt den manglende meddelelse af de omtvistede dokumenter havde påvirket indholdet af den endelige beslutning.

108. Rettens undersøgelse viste, at de pågældende dokumenter — langt fra at kunne give

appellanten nogen støtte — tværtimod enten ikke kunne påberåbes af denne på grund af deres karakter eller genstand, eller på grund af deres indhold støttede Kommissionens konklusioner, eller i hvert fald ikke gav noget grundlag for at anfægte disse.

109. Jeg mener derfor, at Rettens analyse er i overensstemmelse med Domstolens praksis, og at dens konklusioner er rigtige.

110. Endelig skal Rettens udtalelser vedrørende appellants delvist usammenhængende adfærd ved udøvelsen af selskabets ret til aktindsigt vurderes. Retten har nemlig i den appellerede doms præmis 102 med rette gjort opmærksom på den omstændighed, at sagsøgeren under den administrative procedure ikke selv anmodede om aktindsigt i andre sagsakter og heller ikke fulgte op på Kommissionens tilbud af 10. juli 2003 om aktindsigt i de ønskede dokumenter. På denne baggrund synes det selvmodsigende, når appellanten trods kendskabet til disse forsømmelser ved udøvelsen af sin ret til forsvar i første instans gør tilsidesættelsen heraf gældende og i appelsagen anfægter præmisserne i dommen fra første instans, som der ikke kan gøres retlige indvendinger mod.

111. Det andet anbringende må derfor forkastes.

3. Tredje anbringende: fordeling af påberåbelsespligten og bevisbyrden

112. Konstateringen af, at der foreligger »omstændigheder« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239, stk. 1, andet led, eller en »særlig situation« som omhandlet i gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, forudsætter, at visse faktiske forhold og omstændigheder fremstilles, bevises og vurderes. Parterne er imidlertid uenige med hensyn til spørgsmålet om den konkrete fordeling af påberåbelsespligten og bevisbyrden, idet appellanten har påberåbt sig omvendt bevisbyrde eller en lettelse af bevisbyrden. Ved med sit argument i sidste ende at beskyldte Retten for at have tilsidesat de processuelle principper for bevisbyrden har appellanten gjort en urigtig anvendelse af fællesskabsretten gældende og dermed et anbringende, der kan antages til realitetsbehandling³⁶.

36 — Ifølge H.-W. Rengeling, A. Middeke og M. Gellermann, a.st. (fodnote 12), § 28, s. 502-504, hører blandt de processuelle bestemmelser, hvis tilsidesættelse appellen kan støttes på, foruden de processuelle regler i traktaterne, statutterne og Rettens procesreglement også de generelle principper i fællesskabsretten, som vedrører proceduren. Med appellen kan det således både gøres gældende, at parternes ret til forsvar og principperne for bevisbyrden eller bevisførelsen er blevet tilsidesat. Med hensyn til prøvelsen af, om Retten har anvendt bevisbyrdebestemmelserne korrekt, jf. dom af 8.7.1999, sag C-49/92 P, Anic, Sml. I, s. 4125, præmis 96, af 6.1.2004, forenede sager C-2/01 P og C-3/01 P, BAI og Kommissionen mod Bayer, Sml. I, s. 23, præmis 47, 61 og 117, af 6.4.2006, sag C-551/03 P, General Motors mod Kommissionen, Sml. I, s. 3173, præmis 51 og 52, og af 25.1.2007, forenede sager C-403/04 P og C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries Ltd og Nippon Steel Corp mod Kommissionen, Sml. I, s. 729, præmis 39.

113. Behandlingen af dette anbringende kræver først en række principielle betragtninger vedrørende fordelingen af bevisbyrden som led i proceduren med henblik på godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter.

114. Det skal indledningsvis tages i betragtning, at det i henhold til de almindeligvis anerkendte processuelle regler som hovedregel påhviler den, der påberåber sig forudsætningerne i en bestemmelse, at bevise, at disse er opfyldt³⁷. Det er derfor logisk, at det som hovedregel påhviler importøren at godtgøre og bevise, at der foreligger en »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239, som begrunder en fritagelse for importafgifter³⁸. Det samme gælder f.eks. for påvisningen af varers oprindelse, når beslutningen om, hvorvidt der skal foretages godtgørelse af importafgifter eller ej, afhænger af, at dette spørgsmål afklares³⁹.

115. Omvendt påhviler det Kommissionen ved afgørelsen af, om der foreligger en »særlig situation«, hvor den har et vist

37 — Som generaladvokat Kokott ligeledes har anført i sit forslag til afgørelse af 8.9.2005, sag C-293/04, Beemsterboer Coldstore Services, Sml. I, s. 2263, punkt 47.

38 — Jf. tillige S. Alexander, *Zollkodex*, a.st. (fodnote 10), inden artikel 220, punkt 4, hvorefter debitoren har påberåbelsespligten og bevisbyrden for de faktiske omstændigheder, der begrunder anmodningen om tilbagebetaling.

39 — Jf. Domstolens dom af 6.7.1993, CT Control, nævnt ovenfor i fodnote 27, præmis 39, hvorefter det påhviler importøren og ikke Kommissionen at godtgøre, at den indførte vare har oprindelse i en AVS-stat, for hvilken Fællesskabet har fastsat præferenceordninger, for at opnå fritagelse for importafgifter.

skøn⁴⁰, at godtgøre og bevise, at de certifikater, som importøren har fremlagt, er falske eller forfalskede. Den skal derimod ikke bevise, at der ikke foreligger en særlig situation, når betingelserne i gennemførelsesforordningens artikel 904, litra c), er opfyldt, da denne bestemmelse nemlig allerede indeholder en af fællesskabslovgiver foretaget bedømmelse, som er bindende for Kommissionen, og hvorefter en eventuel god tro hos importøren i proceduren i henhold til toldkodeksens artikel 239 ikke kan betragtes som beskyttelsesværdig.

116. Som jeg allerede har anført i mine indledende bemærkninger vedrørende denne sag⁴¹, har fællesskabslovgiver ved at vedtage denne undtagelse overtaget Domstolens hidtidige faste praksis, hvorefter det ikke udgør en særlig situation, som begrunder fritagelse for importafgifter, at der for varer, der er angivet til overgang til fri omsætning, med henblik på indrømmelse af præferencetoldbehandling, og endog i god tro, fremlægges dokumenter, som senere viser sig at være forfalskede med henblik på opnåelse af denne præferencetoldbehandling. Efter den principielle dom i Van Gend og Loos-sagen⁴² er denne retspraksis bl.a. blevet

begrundet med, at Fællesskabet ikke bør bære de skadelige følger af overtrædelser. Domstolen fastslog, at modtagelsen af ugyldige oprindelsescertifikater principielt er en af de erhvervsrisici, som en erhvervsdrivende efter virksomhedens beskaffenhed er udsat for, og at det står denne frit for at anlægge erstatningssag mod den, der har forfalsket certifikatet.

117. Retten har imidlertid kun anerkendt undtagelser fra denne regel i de tilfælde af forfalskninger, der går ud over den pågældende erhvervsdrivendes normale erhvervsrisici, f.eks. i tilfælde af, at Kommissionen har tilsidesat sin tilsynspligt⁴³, eller i tilfælde af, at ansatte ved toldmyndigheder medvirker til overtrædelser⁴⁴. Jeg kan uforbeholdt tilslutte mig Rettens praksis i denne henseende, da den tager hensyn til den omstændighed, at den pågældende erhvervsdrivende, bortset fra de procedurer, som kræver vedkommendes medvirken, i reglen kun har ringe muligheder for at øve indflydelse på forløbet af toldproceduren, og denne derfor må forlade sig på, at de kompetente myndigheder udfører deres opgaver på behørig vis

40 — Det fremgår således af retspraksis, at Kommissionen skal inddrage alle relevante faktiske omstændigheder med henblik på at afgøre, om der foreligger særlige forhold, og at der hverken er begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse af den berettigede, som omhandlet i toldkodeksens artikel 239, stk. 1 (jf. i denne retning Domstolens dom af 15.5.1986, sag 160/84, Oryzomyli Kavallas m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 1633, præmis 16, og Rettens dom af 9.11.1995, sag T-346/94, France-aviation mod Kommissionen, Sml. II, s. 284, præmis 34 og 36).

41 — Jf. punkt 70 ovenfor.

42 — Nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 15-17.

43 — Dommen i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 24, præmis 189-191, og dommen i sagen Kaufring m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 218.

44 — I dommen i sagen Kaufring m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 231, fastslog Retten, at det kun er fejl, som kan tilskrives de kompetente myndigheders aktive adfærd, og som afgiftsskyldner ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, som giver ret til, at der undlades efteroprævning af told. Det centrale i denne sag var en række uregelmæssigheder ved anvendelsen af associeringsaftalen og den deraf afledte associeringsret fra de tyrkiske myndigheders side samt grove forsømmelser, som Kommissionen havde udvist med hensyn til sin kontrol med anvendelsen af disse bestemmelser. I dom af 7.6.2001, sag T-330/99, Rotterdam, Sml. II, s. 1619, præmis 58, var den »særlige situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239 et resultat af, at der var foretaget nogle svingagtige handlinger, som ikke med rimelighed kunne forklares på anden måde, end at en ansat ved toldkontoret på bestemmelsesstedet havde medvirket aktivt, og Retten drog på baggrund heraf den slutning, at Kommissionen ikke var berettiget til at kræve, at sagsøgeren skulle føre et formelt og endeligt bevis for, at dette var tilfældet. Denne retspraksis blev ligeledes nævnt i dom af 14.12.2004, sag T-332/02, Nordspedizionieri, Sml. II, s. 4405, præmis 58.

inden for rammerne af det administrative samarbejde. I denne henseende ville det være urimeligt at lade vedkommende bære et tab, som egentlig skyldes overtrædelser fra forvaltningsorganernes side.

en »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239.

118. Der skal i denne forbindelse imidlertid tages hensyn til, at der i disse tilfælde, der er udviklet af en retsinstans, kun kan være tale om punktuelle tilpasninger af fast retspraksis med henblik på i det konkrete tilfælde at kunne overholde princippet om materiel retfærdighed. Som undtagelser må de kun anvendes restriktivt⁴⁵. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med Fællesskabets retsinstanters praksis, hvorefter der kun kan indrømmes fritagelse for importafgifter på visse betingelser og i bestemte, fastsatte tilfælde, således at bestemmelserne, hvori en sådan fritagelse er fastsat, skal fortolkes strengt som undtagelser til den normale importordning⁴⁶. Forud for anvendelsen heraf skal der derfor foretages en meget nøje undersøgelse af de faktiske omstændigheder under hensyntagen til de tilbudte beviser. I overensstemmelse med de almindeligvis anerkendte processuelle regler og i betragtning af Domstolens entydige praksis efter Van Gend og Loos-dommen anser jeg det for konsekvent også at lade appellanten bære påberåbelsespligten og bevisbyrden i forbindelse med forekomsten af de uregelmæssigheder, som eventuelt kan begrunde

119. De argumenter, som appellanten har fremført til fordel for en omvendt bevisbyrde, er ikke overbevisende.

120. Som Kommissionen med rette har godtgjort, vedrører den foreliggende sag i modsætning til det af appellanten fremførte ikke først og fremmest et spørgsmål om fordelingen af bevisbyrden. Spørgsmålet om fordelingen af bevisbyrden rejser sig derimod først, hvis en omtvistet påstand vedrørende faktiske omstændigheder i det mindste i et vist omfang kan dokumenteres. Appellantens bemærkninger savner imidlertid ethvert grundlag, da Retten ikke har fundet nogen holdepunkter for selskabets påstand om, at de tyrkiske myndigheder havde gjort sig skyldig i en forsømmelse ved anvendelsen af associeringsaftalen samt en tilsidesættelse af reglerne om administrativ bistand. Det fremgår derimod at den appellerede doms præmis 194, at UCLAF's undersøgelser på Tyrkiets område er iværksat inden for en rimelig frist efter opdagelsen af den første forfalskning. I øvrigt har Retten bemærket i præmis 195, at de undersøgelser, de tyrkiske myndigheder har foretaget, vedrører et meget stort antal certifikater, men at listen over de certifikater, som de tyrkiske myndigheder anser for falske, ikke desto mindre forholdsvis hurtigt blev sendt til toldmyndighederne i Ravenna. Endelig har Retten i præmis 196 fremhævet mængden af korrespondancen mellem Fællesskabets myndigheder og de tyrkiske myndigheder angå-

45 — I overensstemmelse med princippet »*exceptio est strictissimae interpretationis*«. Jf. med hensyn til Domstolens restriktive fortolkning af undtagelsesbestemmelser f.eks. dom af 13.9.2007, sag C-307/05, Del Cerro Alonso m.fl., Sml. I, s. 7109, præmis 39, af 23.2.2006, forenede sager C-346/03 og C-529/03, Atzeni m.fl., Sml. I, s. 1875, præmis 79, og af 1.4.2004, sag C-286/02, Bellio Fratelli, Sml. I, s. 3465, præmis 46.

46 — Domstolens dom af 11.11.1999, sag C-48/98, Söhl & Söhlke, Sml. I, s. 7877, præmis 52; Rettens dom i sagen Bonn Fleisch Ex- und Import mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 23, præmis 63.

ende de omtvistede certifikater. På denne baggrund kan Rettens konklusion om, at appellantens påstand om, at de tyrkiske myndigheder og særligt Tyrkiets faste repræsentation har nægtet at samarbejde med Kommissionen siden 2000, ikke er understøttet af noget bevis, ikke anfægtes.

121. Ifølge de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund, var der slet intet, der tydede på, at de tyrkiske myndigheder angiveligt medvirkede til forfalskningen af de omhandlede importcertifikater, således at appellantens forsøg på bl.a. at drage en parallel mellem de faktiske omstændigheder i hovedsagen og de faktiske omstændigheder i sagen Kaufring m.fl., er uden relevans. I modsætning til det af appellanten fremsførte gør fremlæggelsen af dokumenter, der viste sig at være falske, det ikke nødvendigvis muligt i sig selv at fastslå, at der har foreligget noget som helst samarbejde mellem eksportørerne og de toldmyndigheder, der har udstedt dem, da bestemmelsen i gennemførelsesforordningens artikel 904, litra c), i modsat fald ville være overflødig.

122. Ud over, at appellantens argumentation ikke er tilstrækkelig klar, er jeg af den opfattelse, at en omvendt bevisbyrde næppe ville være befremdende for appellantens påstand, da Kommissionen og UCLAF/OLAF åbenbart af egen drift har gjort alt, hvad der er nødvendigt, herunder gennemført undersøgelser på stedet, for i samarbejde med de tyrkiske myndigheder at afklare de faktiske omstændigheder i hovedsagen. Man må derfor, hvis der ikke foreligger holdepunkter for det modsatte, gå ud fra, at Kommissionen og de tyrkiske myndigheder har udnyttet de

retlige muligheder for administrativ bistand, som associeringsaftalen indrømmede dem. Lad mig i denne forbindelse udtrykkeligt bemærke, at Kommissionen ikke har selvstændige undersøgelsesbeføjelser i tredjelande som Tyrkiet, men er afhængig af samarbejde med disse tredjelande og, såfremt et sådant samarbejde nægtes, højst kan drage visse konklusioner⁴⁷. Såfremt der på grundlag af dens bestræbelser hverken er fremkommet oplysninger om, hvem der har deltaget i forfalskningerne, eller omstændigheder, der kan give anledning til mistanke om forsømmelse fra de kompetente myndigheders side, er det uforståeligt, hvilken nytte en omvendt bevisbyrde ville have for de pågældende. Det samme gælder for den reducerede bevispligt, som appellanten har gjort gældende, da Kommissionen i sidste instans er forpligtet til at stille resultaterne af sine undersøgelser til rådighed for Retten. Den viden, der fremkommer herved, kommer derfor også appellanten til gode. Anfægtelsen af den af Retten fastlagte fordeling af påberåbelsespligten og bevisbyrden kan derfor kun have til formål efterfølgende uden grund at så tvivl om de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund uden herved at begå nogen

47 — S. Alexander, *Zollkodex*, a.st. (fodnote 10), artikel 220, punkt 72, henviser til, at omfanget af de undersøgelser, der skal foretages i forbindelse med en fællesskabsundersøgelse, kun afhænger af undersøgelsesgenstanden og det pågældende tredjelandets accept af undersøgelserne. Det forhold, at der muligvis kan kræves accept af fællesskabsundersøgelser inden for rammerne af den administrative bistand i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 81, stk. 1, andet led, eller at Fællesskabet kan deltage i undersøgelser gennemført af tredjelandsmyndigheder i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 94, stk. 6, andet punktum, ændrer intet ved, at fællesskabsundersøgelser med egne undersøgelser ikke skal betragtes som en del af det administrative samarbejde. Jf. til sammenligning OLAF's beføjelser inden for Den Europæiske Union, S. Weitendorf, »Die interne Betrugsbekämpfung in den Europäischen Gemeinschaften durch das Europäische Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF)«, *Europäisches und internationales Integrationsrecht*, bind 15, Hamburg, 2006, s. 243, samt L. Kuhl, »Les pouvoirs d'enquête de l'OLAF«, *La protection des intérêts financiers de l'Union et le rôle de l'OLAF vis-à-vis de la responsabilité pénale des personnes morales et des chefs d'entreprises et admissibilité mutuelle des preuves*, Bruxelles, 2005, s. 90, hvor forfatteren henviser til, at OLAF også i forbindelse med kontrollen i medlemsstaterne er fuldstændig afhængig af de nationale myndigheders bistand. Gennemførelsen af undersøgelser på stedet kræver således forudgående tilsagn og tilsyn fra de nationale myndigheders side.

retlig fejl. På baggrund af, at Rettens konstatering såvel som vurdering af de faktiske omstændigheder principielt falder uden for Domstolens efterprøvelse, må dette anbringende forkastes.

4. Fjerde anbringende: afkald på foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse

123. Med det fjerde anbringende har appellanten kritiseret, at den i henhold til artikel 64, stk. 4, og artikel 65 i Rettens procesreglement begærede iværksættelse af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse blev afvist, og at processuelle regler, der principielt kan efterprøves af Domstolen, dermed er anvendt urigtigt. Det tilkommer dog Retten at træffe afgørelse om, hvorvidt foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse er relevante for tvistens bilæggelse⁴⁸.

48 — I henhold til procesreglementets artikel 49 kan Retten på ethvert tidspunkt under retsforhandlingerne efter at have hørt generaladvokaten træffe bestemmelse om foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller bevisoptagelse. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse tilsigter at tilvejebringe de bedst mulige betingelser for sagens fremme, retsforhandlingernes forløb og bilæggelse af tvister. Det følger af fast retspraksis, at det tilkommer Retten at afgøre nødvendigheden af at anordne bevisoptagelse med henblik på sagens afgørelse. Jf. Rettens dom af 22.2.2000, sag T-138/98, ACAV m.fl. mod Rådet, Sml. II, s. 341, præmis 72, og af 16.5.2001, sag T-68/99, Toditec, Sml. II, s. 1443, præmis 40. Retten har i denne henseende et skøn inden for de grænser, der fremgår af procesreglementet.

124. De tilsidesættelser af de processuelle regler, som appellanten har anfægtet, er på denne baggrund ubegrundede.

125. Hvad angår spørgsmålet om, at UCLAF's undersøgelsesrapporter af 9. og 23. december 1998 angiveligt ikke er blevet fremlagt, må jeg konstatere, at Retten med rette har antaget i den appellerede doms præmis 99, at appellanten havde haft aktindsigt i disse dokumenter⁴⁹. Over for den mere omfattende påstand om, at de forelagte rapporter ikke var fuldstændige, kan det anføres, at appellanten i appelskriftets punkt 88 selv erkender at have modtaget den manglende del af disse rapporter den 12. oktober 2005, således at selskabet på tidspunktet for den mundtlige forhandling den 15. november 2005 havde kendskab til det fuldstændige indhold af disse dokumenter. Appellantens anmodning om fremlæggelse af dokumenter, der var indeholdt i sagsmappen, kunne derfor med rette afvises som værende uden relevans.

126. Endvidere har Retten bemærket i den appellerede doms præmis 324, at de tyrkiske myndigheder entydigt havde identificeret de omtvistede certifikater som forfalskninger. Retten konkluderede, at det i lyset af sagens akter og i betragtning af de klagepunkter, appellanten har påberåbt sig, fremgår, at sådanne foranstaltninger, der har til formål at bevise, at det drejer sig om ægte dokumenter, hverken er relevante eller nødvendige for at træffe afgørelse vedrørende den foreliggende tvist. Retten har derfor på grundlag af

49 — Jf. punkt 105 ovenfor.

det skøn, som den råder over, besluttet ikke at anvende disse foranstaltninger. Denne beslutning kan ikke kritiseres retligt.

127. Dette anbringende må følgelig også forkastes.

5. Femte anbringende: retlig kvalifikation af dokumenter/faktiske omstændigheder med hensyn til forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives de tyrkiske myndigheder og Kommissionen

128. Indledningsvis skal jeg bemærke, at appellanten med det femte anbringende i overvejende grad anfægter Rettens konstateringer og vurderinger af de faktiske omstændigheder, som principielt ikke kan være genstand for den foreliggende sag. Der kan kun foretages en prøvelse med hensyn disses retlige kvalifikation og de retlige følger, som Retten har draget heraf, for at udelukke, at der foreligger en »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239⁵⁰.

50 — Når Retten har fastslået eller vurderet de faktiske omstændigheder, kan Domstolen i henhold til artikel 225 EF foretage en prøvelse af den retlige kvalifikation af disse omstændigheder og de retlige følger, som Retten har draget heraf (i denne retning K. Lenaerts, D. Arts og I. Maselis, a.st. (fodnote 20), s. 457, punkt 16-007). Som Domstolen flere gange har fastslået, er en sådan retlig kvalifikation et retsspørgsmål, der som sådant kan undergives Domstolens prøvelse under en appelsag. Jf. dom af 3.3.2005, sag C-499/03 P, Biegi Nahrungsmittel og Commonfood mod Kommissionen, Sml. I, s. 1751, præmis 41, af 19.10.1995, sag C-19/93 P, Rendo m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 3319, præmis 26, og af 29.4.2004, sag C-470/00 P, Parlamentet mod Ripa di Meana m.fl., Sml. I, s. 4167, præmis 41.

129. Lad mig som supplement bemærke, at for så vidt som appellanten i sine bemærkninger tager udgangspunkt i en anden fordeling af påberåbelsespligten og bevisbyrden end den, som Retten lagde til grund⁵¹, må denne retsopfattelse forkastes i betragtning af mine konklusioner i forbindelse med det tredje anbringende.

130. I det følgende vil jeg komme nærmere ind på de angivelige forsømmelser fra de tyrkiske myndigheders og Kommissionens side, hvorpå appellanten har baseret sin argumentation om, at der foreligger en »særlig situation«. For så vidt muligt at undgå gentagelser vil jeg koncentrere mine bemærkninger om de aspekter, som forekommer mig særligt relevante, og kun kort henvise til aspekter, som allerede har været omfattet af min retlige vurdering.

a) Forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives de tyrkiske myndigheder

i) Vurdering af de omhandlede 32 A.TR.1-certifikater som forfalskninger

131. Med hensyn til vurderingen af de omhandlede 32 A.TR.1-certifikater som forfalskninger er det tilstrækkeligt at

51 — Appelskriftets punkt 108.

bemærke, at Retten har fastslået uden herved at begå nogen retlig fejl, at det på grundlag af den i fællesskabsretten foreskrevne kompetencefordeling kun tilkommer de kompetente tyrkiske myndigheder at vurdere ægtheden af tyrkiske certifikater⁵². Disse havde, som Retten med rette har fastslået, bekræftet uægtheden af de pågældende certifikater⁵³.

ii) Certifikat A.TR.1 WVB D 437214

132. Som Retten med rette har fastslået i præmis 129 ff., havde de tyrkiske myndigheder ved skrivelse af 22. august 2003 også fjernet enhver tvivl om, at certifikat D 437214 var forfalsket.

133. Alligevel kan karakteren af de omhandlede certifikater som forfalskninger ikke i sig selv begrunde påstanden om en forsømmelse, endsi­ge om de tyrkiske myndighede­rs medvirken. Appellantens argument med hensyn til en forsømmelse ved vurderingen af de omhandlede 32 A.TR.1-certifikater må derfor forkastes.

52 — Jf. punkt 83 ovenfor.

53 — Jf. punkt 85 ovenfor.

iii) Forsømmelser fra de tyrkiske myndighede­rs side med hensyn til stemplerne

134. Endvidere må appellantens argument med hensyn til, at de tyrkiske myndigheder har gjort sig skyldig i en forsømmelse med hensyn til stemplerne, forkastes, da selskabet ikke har godtgjort tilstrækkeligt klart, hvorvidt Retten har begået en retlig fejl, der kan appelleres. Egentlig begrunder allerede denne omstændighed, at dette argument ikke kan antages til realitetsbehandling.

135. Jeg skal under alle omstændigheder bemærke, at såfremt appallanten på grundlag af den angivelige lighed mellem stempelaftrykkene på de omhandlede certifikater og aftrykkene på de certifikater, der anses for rigtige, vil slutte, at de omhandlede certifikater ikke er forfalskede, men blot urigtige, kan det heroverfor anføres, at denne konstatering af de allerede anførte grunde i retlig henseende ikke kan erstatte de tyrkiske myndighede­rs entydige vurdering.

iv) Forsømmelse fra de tyrkiske myndighede­rs side med hensyn til registrering af officielle dokumenter

136. Jeg er enig med Retten i, at hverken associeringsaftalen eller gennemførelsesbestemmelser hertil foreskriver, at de tyrkiske myndigheder skal føre sådanne registre. Alligevel har appallanten ligeledes ret i sin

vurdering i appelskriftets punkt 136 med hensyn til, at registreringen af officielle dokumenter er gængs praksis hos en organiseret myndighed og dermed egentlig en selvfølge. Registreringen er, som appellanten har bemærket, ligeledes grundlaget for en behørig opfyldelse af forpligtelsen til at yde administrativ bistand.

137. Denne konstatering kan dog ikke i sig selv støtte appellans argumentation om, at der i forbindelse med de omhandlede certifikater er tale om ægte certifikater. De tyrkiske myndigheds entydige konstateringer udelukker dette argument. Jeg foretrækker derimod Rettens argumentation, hvorefter falsknerne har al mulig interesse i for de forfalskede certifikater at anvende et registreringsnummer, der svarer til et rigtigt certifikat. Der synes ikke at være begået nogen retlig fejl i denne henseende.

v) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheds side som følge af medvirken ved udstedelsen af urigtige certifikater

138. Som allerede anført er Retten med rette nået til den konklusion, at alene den omstændighed, at de her omtvistede certifikater var forfalskede, som sådan ikke betød, at det kunne konkluderes, at de tyrkiske myndigheder havde deltaget i disse forfalskninger.

vi) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheds side i forbindelse med den administrative bistand

139. Retten havde fastslået i den appellerede doms præmis 194-206, at samarbejdet fra de tyrkiske myndigheds side var helt igennem korrekt. Den bemærkede i den forbindelse navnlig, at kontrollen af de omhandlede certifikater var foranlediget af de tyrkiske myndigheder selv, og at disse myndigheder havde kontrolleret flere hundrede certifikater inden for en rimelig frist, havde meddelt fællesskabsmyndighederne deres undersøgelsesresultater og desuden gjort det muligt for Kommissionen at foretage flere undersøgelser på stedet i Tyrkiet. Disse konstateringer kan ikke kritiseres retligt.

140. Appellans udsagn om de tyrkiske myndigheds forsøg på tilsløring eller forhindring af undersøgelser gør det heller ikke muligt at konkludere, at Retten begik en retlig fejl, da den vurderede de faktiske omstændigheder, der var fremført, især da disse bemærkninger hverken er tilstrækkeligt begrundet eller understøttet af nogen som helst beviser.

141. For så vidt som appellanten har henvist til de af selskabet foranledigede procedurer ved toldkriminalpolitiet i Köln eller Finanzgericht Hamburg, skal jeg bemærke, at der i denne forbindelse er tale om procedurer, som åbenbart ikke har noget at gøre med den her omtvistede godtgørelsesprocedure, og heller ikke af appellanten blev meddelt

Kommissionen under godtgørelsesproceduren og vedlagt sagsmappen. For så vidt må dette anbringende forkastes som irrelevant.

142. Appellantens bemærkninger vedrørende certifikat D 141591 og D 412662 er ligeledes irrelevante, da ingen af dem var genstand for Kommissionens anfægtede beslutning. I den appellerede doms præmis 199 har Retten fastslået, at certifikat D 141591 ikke er et af de certifikater, der er tvist om i denne sag, da appellanten hverken har anlagt sag til prøvelse af afgiftsopkrævningen som følge af konstateringen af forfalskningen eller nedlagt påstand om tilbagebetaling af de opkrævede afgifter, og selskabet har således implicit anerkendt, at det pågældende certifikat er uægte.

vii) Forsømmelse fra de tyrkiske myndigheders side på grund af andre omstændigheder og forhindring af undersøgelser i Mersin

143. Appellantens øvrige påstande vedrørende de tyrkiske myndigheders angivelige forsømmelse må forkastes. Disse påstande betyder nemlig, at de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund, bestrides, uden at det entydigt påvises, hvor der skulle være begået en retlig fejl.

144. Retten har med rette fastslået, at appellants påstand vedrørende selskabets

diskussioner med den tyrkiske premierministers afdeling for økonomiske anliggender og suspensionen af den strafferetlige forfølgning af selskabets eksportør Akman er uden relevans, og det samme gælder appellants ikke-underbyggede påstande om, at de tyrkiske myndigheder trods flere UCLAF-undersøgelser på stedet havde forhindret Kommissionens undersøgelser i Tyrkiet. I modsætning til appellants opfattelse indvirker de ikke på vurderingen af de faktiske omstændigheder. Under alle omstændigheder er det på grundlag heraf ikke muligt at konkludere, at certifikaterne blot var urigtige, eller at der var tale om en forsømmelse fra de tyrkiske myndigheders side.

b) Forsømmelser, der angiveligt kan tilskrives Kommissionen

145. Appellanten har kritiseret Kommissionen for i alt fire forsømmelser, som efter selskabets opfattelse udgør en »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239. Retten er imidlertid i den appellerede dom nået til den konklusion, at Kommissionen ikke har tilsidesat nogen forpligtelser. Som det vil fremgå nedenfor, kan jeg uforbeholdent tilslutte mig denne vurdering.

i) Forsømmelse i forbindelse med kontrollen af præferenceordningen over for Tyrkiet

146. Retten har indledningsvis med rette bemærket, at hvad angår de påståede

forsømmelser vedrørende tilsynet med og kontrollen af anvendelsen af associeringsaftalen havde Kommissionen i medfør af artikel 211 EF og princippet om god forvaltningsskik pligt til at sikre, at associeringsordningen blev anvendt korrekt⁵⁴. Retten bemærkede, at denne forpligtelse ligeledes følger af associeringsaftalen og af en række afgørelser truffet af associeringsrådet⁵⁵.

147. Efter at have vurderet alle sagens faktiske omstændigheder har den fastslået, at Kommissionen har gjort, hvad der var nødvendigt for at sikre en korrekt anvendelse af associeringsaftalen med Tyrkiet. I den appellerede doms præmis 238 har den med rette understreget den omstændighed, at Kommission har foretaget undersøgelser på Tyrkiets område, efter at de første indicier for forfalskninger af varecertifikater fremkom.

148. I overensstemmelse med de almindeligvis anerkendte processuelle regler har Retten pålagt appellanten påberåbelsespligten og bevisbyrden for en eventuel forsømmelse fra Kommissionens side. Den har i denne forbindelse forkastet appellants generelle påstande og mistanker såvel som forsøg på at drage en analogi til de faktiske omstændigheder, der gav anledning til dommen i sagen Kaufring m.fl. Retten var nemlig af den opfattelse, at disse ikke er sammenlignelige med de faktiske

omstændigheder, der er undersøgt under den foreliggende sag, da Retten i dommen i sagen Kaufring m.fl. fastslog, at de tyrkiske myndigheder havde udvist grove forsømmelser og herunder ikke havde gennemført bestemmelser fra associeringsrådet, hvilke bestemmelser berørte samtlige udførsler af fjernsyn fra Tyrkiet. Disse forsømmelser havde bidraget til, at der kunne forekomme uregelmæssigheder med hensyn til udførsler, hvorved eksportører placeredes i en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239. I det foreliggende tilfælde var sådanne forsømmelser efter Rettens opfattelse derimod ikke blevet godtgjort for så vidt angår de omtvistede certifikater.

149. På tidspunktet for de begivenheder, der har givet anledning til denne tvist, var der faktisk ingen holdepunkter for systematiske tilsidesættelser af de bestemmelser i associeringsaftalen, som kunne have givet Kommissionen grund til øget årvågenhed i forbindelse med kontrollen af præferenceordningen over for Tyrkiet. Den har derfor ikke gjort sig skyldig i nogen forsømmelse. Retten har følgelig ikke begået noget retlig fejl i forbindelse med den retlige vurdering af de faktiske omstændigheder.

ii) Forsømmelse som følge af manglende meddelelse af stempler

54 — Dommen i sagen Kaufring m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 257, og i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 24, præmis 165, Domstolens dom af 15.1.1986, sag 175/84, Krohn mod Kommissionen, Sml. s. 753, præmis 17.

55 — Dommen i sagen Kaufring m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 258.

150. Retten er i den appellerede dom med rette nået til den konklusion, at hverken Tyrkiet eller Kommission efter de bestemmelser, der finder anvendelse i sagen, var forpligtet til at meddele aftryk af stempler

og underskrifter. Kommissionens unkladelse af at tilsende de italienske toldmyndigheder aftryk af stempler kunne derfor ikke udgøre en forsømmelse.

151. I modsætning til appellanterns opfattelse var der navnlig heller ikke indeholdt en forpligtelse til at meddele aftryk af stempler i gennemførelsesforordningens artikel 93. Efter sin entydige ordlyd vedrører denne bestemmelse ikke de her omtvistede A.TR.1-certifikater, men derimod kun »APR«-formularerne og oprindelsescertifikaterne »formular A«, der på deres side kun vedrører import af varer med oprindelse i udviklingslandene⁵⁶.

152. I modsætning til appellanterns opfattelse blev gennemførelsesforordningens artikel 93 heller ikke erklæret anvendelig ved afgørelser i henhold til associeringsaftalen mellem Fællesskabet og Tyrkiet. Dette gælder også for artikel 4 i afgørelse nr. 1/96. I modsætning til det af appellanten fremførte erklærer denne bestemmelse på ingen måde gennemførelsesforordningens artikel 93 anvendelig i den foreliggende sag. Appellanten har ikke taget hensyn til, at de fællesskabsretlige toldregler kun finder anvendelse på

anvendelsesområdet for associeringsaftalen med Tyrkiet, for så vidt som dette udtrykkeligt er fastsat i associeringsaftalen eller de afgørelser, der er vedtaget på grundlag heraf. Gennemførelsesforordningens artikel 93 er imidlertid ikke på noget tidspunkt blevet omfattet af associeringsaftalens anvendelsesområde. Appellanten kan derfor heller ikke nævne en eneste bestemmelse, på grundlag af hvilken gennemførelsesforordningens artikel 93 var erklæret anvendelig i den foreliggende sag.

153. Det står således fast, at gennemførelsesforordningens artikel 93 hverken fandt anvendelse ifølge sin ordlyd eller kun var erklæret anvendelig inden for rammerne af associeringsaftalen med Tyrkiet.

iii) Tilsidesættelse af en pligt til at advare importører i tide

154. Tilsidesættelsen af en pligt til at advare importører i tide forudsætter begrebsmæssigt, at Kommissionen har en sådan fællesskabsretlig pligt. Retten har dog under påberåbelse af Fællesskabets retsinstitansers praksis⁵⁷ med rette fastslået i den appellerede doms præmis 270, at fællesskabsretten ikke udtrykkeligt pålægger Kommissionen nogen forpligtelse til at underrette importørerne, når den er i tvivl om, hvorvidt de

56 — Dette følger af gennemførelsesforordningens artikel 67, stk. 1, sammenholdt med artikel 80, litra a), som henviser til præferenceordninger med udviklingslande. Jf. endvidere oversigten over præferencedokumenter med hensyn til varer med oprindelsesstatus eller status som varer i fri omsætning i M. Lux, *Das Zollrecht der EG*, Köln 2003, s. 136. I forbindelse med varer fra Tyrkiet anvendes et varecertifikat med forkortelsen »A.TR«, mens »Form A« (formular A) anvendes til varer fra udviklingslande, der er omfattet af den generelle præferenceordning som Fællesskabets selvstændige handelsinstrument over for tredjelande.

57 — Domstolens dom af 7.9.1999, sag C-61/98, De Haan Beheer, Sml. I, s. 5003, præmis 36, dommen i sagen Hyper mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 23, præmis 126.

toldmæssige transaktioner, der foretages af importørerne i henhold til en præferenceordning, er lovlige.

155. Dette udelukker imidlertid ikke, at Kommissionen i medfør af sin forpligtelse til at advise den fornødne omhu under visse omstændigheder kan være forpligtet til i almindelighed at underrette importørerne i Fællesskabet. En sådan underretningspligt kan imidlertid kun opstå, når Kommissionen har begrundet tvivl om, hvorvidt et større antal udførsler i henhold til en præferenceordning er retmæssige⁵⁸.

156. Som Retten har fastslået i præmis 273, har appellanten ikke på overbevisende måde kunnet godtgøre, at de tyrkiske myndigheder har gjort sig skyldige i grove forsømmelser, der havde indflydelse på alle udførsler af frugtsaftkoncentrat, og som har bidraget til omløbet af forfalskede certifikater. Det var således ikke muligt at drage nogen analogi med de faktiske omstændigheder, der gav anledning til dommen i sagen Kaufring m.fl.

157. Appellantens argumenter i den foreliggende appelsag muliggør ikke en anden vurdering, da selskabets påstand i appelskriftets punkt 225 og 226 udtrykkeligt vedrører udstedelsen af »urigtige«, men ikke »forfalskede« varecertifikater, således at det fortsat har undladt at føre modbevis for, at de tyrkiske myndigheder har medvirket til forfalskningerne. I øvrigt baserer appellanten

sig på et argument, som må forkastes, da bemærkningerne udtrykkeligt vedrører en ny fastlæggelse af de faktiske omstændigheder og ikke udelukkende en retlig vurdering af Rettens betragtninger, hvilket ikke falder ind under Domstolens kompetence som appelinstans.

158. Alligevel kan det konstateres, at Retten har taget hensyn til i den appellerede doms præmis 274, at appellantens omtvistede indførsler stammer fra perioden fra april 1995 til november 1997, mens der først derefter, nemlig fra 1998, er opstået tvivl om ægtheden og den indholdsmæssige rigtighed af tyrkiske A.TR.1-certifikater. Kommissionen var derfor først klar over, at der forelå forfalskede certifikater, efter at de italienske toldmyndigheder opdagede det første forfalskede certifikat, og undersøgelsesproceduren blev indledt. Heraf kan det konkluderes, at selv hvis Kommissionen fra 1998 skulle være forpligtet til at underrette importørerne i Fællesskabet, havde dette ikke haft nogen indvirkninger på de omtvistede indførsler i perioden 1995-1997.

159. Retten har derfor med rette fastslået, at Kommissionen ikke havde pligt til at advare importører i tide.

58 — Jf. dommen i sagen Hyper mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 23, præmis 128.

- iv) Forsømmelse med hensyn til opklaringen og vurderingen af de faktiske omstændigheder i forbindelse med undersøgelserne i Tyrkiet
- c) Foreløbig konklusion

160. Hvad angår klagepunktet vedrørende forsømmelsen med hensyn til opklaringen og vurderingen af de faktiske omstændigheder i forbindelse med undersøgelserne i Tyrkiet har Retten uden herved at begå nogen retlig fejl fastslået i den appellerede doms præmis 284, at appellanten ikke har været i stand til at støtte sin argumentation på beviser. I forbindelse med vurderingen af de faktiske omstændigheder var den med rette nået til den konklusion, at Kommissionen gennem undersøgelser havde set nærmere på og efterfølgende vurderet samtlige de faktiske omstændigheder korrekt.

161. For så vidt som appellanten med dette anbringende igen har anfægtet en retlig fejlagtig fordeling af bevisbyrden, må dette anbringende forkastes i betragtning af mine bemærkninger vedrørende det tredje anbringende.

162. Derudover skal jeg bemærke, at appellanten desuden har baseret sit anbringende på et argument, som må afvises, da bemærkningerne udtrykkeligt vedrører en ny vurdering af de faktiske omstændigheder og ikke udelukkende en retlig vurdering af Rettens betragtninger. Navnlig er selskabet ikke i stand til tilstrækkeligt klart at godtgøre, om Retten har begået en retlig fejl. Da det ikke opfylder kravene til en appelgrund, må dette anbringende ligeledes forkastes.

163. Det kan konkluderes, at hverken de tyrkiske myndigheder eller Kommissionen i den foreliggende sag har tilsidesat forpligtelser, der påhviler dem, og at der derfor for så vidt ikke foreligger en »særlig situation« som omhandlet i toldkodeksens artikel 239 og gennemførelsesforordningens artikel 905. Det femte anbringende må følgelig ligeledes forkastes som ubegrundet.

6. Sjette anbringende: Kommissionens manglende henvendelse til toldudvalget/associeringsrådet

164. Med det sjette anbringende har appellanten kritiseret den omstændighed, at Kommissionen ikke har henvendt sig til toldudvalget eller associeringsrådet for at bringe de uregelmæssigheder, der var opstået i samhandelen mellem Fællesskabet og Tyrkiet, til ophør. Efter appellants opfattelse er den appellerede dom behæftet med den retlige fejl, at Retten kun har beskrevet de pligter, der er fastsat for associeringsrådet og Det Blandede Toldudvalg, uden imidlertid at foretage en retlig kvalifikation af disse bestemmelser i relation til det konkrete tilfælde. Desuden har den ikke draget de fornødne retlige konsekvenser for Kommis-

sionens nødvendige adfærd på grundlag af de påberåbte faktiske omstændigheder⁵⁹.

165. Disse argumenter kan ikke tiltrædes, da Retten i den appellerede doms præmis 239 absolut har undersøgt de faktiske omstændigheder i hovedsagen med hensyn til, om betingelserne for at inddrage Det Blandede Toldudvalg var til stede i det konkrete tilfælde.

166. Som retsgrundlag for dette organs medvirken på Kommissionens initiativ kunne man have anvendt artikel 52, stk. 2, i afgørelse nr. 1/95, hvorefter de kontraherende parter rådfører sig med hinanden om alle spørgsmål vedrørende afgørelsens gennemførelse, der giver anledning til vanskeligheder for én af dem. Dette udvalg ville i tilfælde af sådanne vanskeligheder i henhold til artikel 52, stk. 1, i afgørelse nr. 1/95 være beføjet til at fremsætte henstillinger til associeringsrådet med henblik på at sikre, at toldunionen fungerer tilfredsstillende. Der forelå dog ingen holdepunkter for nævneværdige vanskeligheder. Tværtimod kan det lægges til grund, at det i betragtning af de tyrkiske myndigheders vilje til at samarbejde hverken var nødvendigt eller berettiget at henvende sig til disse organer.

167. Retten har således uden herved at begå nogen retlig fejl fastslået i den appellerede

doms præmis 239, at sagsøgeren ikke har været i stand til at bevise, at Kommissionen er stødt på vanskeligheder inden for rammerne af den administrative bistand, der er aftalt med Republikken Tyrkiet, som begrundet diskussioner i disse organer om vedtagelse af særlige foranstaltninger til hindring heraf.

168. Retten var derfor med rette af den opfattelse, at der ikke kan drages en analogi til de faktiske omstændigheder, der gav anledning til dommen i sagen Kaufring m.fl., især da lignende forsømmelser fra de tyrkiske myndigheders side, der havde udgjort en særlig situation, ikke er blevet godtgjort for så vidt angår de omtvistede varecertifikater⁶⁰.

169. Kommissionen var derfor ikke forpligtet til at henvende sig til toldudvalget eller associeringsrådet. Dette anbringende må følgelig forkastes som ubegrundet.

7. Syvende anbringende: fejlbedømmelse af appellansens berettigede interesse med hensyn til A.TR.1 WVB D 437214

170. For så vidt som appellanten i forbindelse med det syvende anbringende åbenbart

59 — Appelskriftets punkt 240.

60 — Jf. punkt 148 ovenfor.

har påberåbt sig den treårige forældelsesfrist i toldkodeksens artikel 221, stk. 3,⁶¹ for at unddrage sig sin forpligtelse til at betale importafgifter, skal jeg bemærke, at denne argumentation er baseret på en fejlagtig fortolkning af fællesskabsretten.

om to forskellige procedurer med forskellige formelle og materielle betingelser, som skal undersøges uafhængigt af hinanden⁶³. For så vidt må hypotetiske betragtninger vedrørende den eventuelle anvendelse af denne bestemmelse i tilfælde af, at Retten træffer en anden afgørelse, forkastes som irrelevante.

171. Den har for det første ikke taget hensyn til, at det i den foreliggende sag drejer sig om fritagelse for eller godtgørelse af afgifter i henhold til toldkodeksens artikel 239 og ikke, som appellanten nok har antaget, om et tilfælde, hvor man har undladt at foretage efterfølgende bogføring i henhold til toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), som toldkodeksens artikel 221, stk. 3, finder anvendelse på⁶². Der er i denne forbindelse tale

172. For det andet beror disse betragtninger på den retligt fejlagtige opfattelse, at Retten burde have ophævet den anfægtede beslutning af formelle grunde. Som Retten imidlertid med rette har fastslået i den appellerede doms præmis 133, kunne der også kun i tilfælde af en delvis annullation træffes en ny materielt identisk afgørelse. Det er ganske vist korrekt, at Kommissionen, som fastslået af Retten i den appellerede doms præmis 128, på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede beslutning, dvs. den 18. december 2002, i betragtning af de tyrkiske myndigheders ikke entydige udtalelser ikke gyldigt kunne fastslå, at certifikat D 437214 var forfalsket. Denne konklusion viste sig dog i sidste instans at være objektiv rigtig, som det efterfølgende blev bekræftet i de tyrkiske myndigheders skrivelse af 22. august 2003. Ifølge Fællesskabets retsinstansers praksis foreligger der imidlertid ingen legitim interesse i at kræve annullation af en afgørelse på grund af form mangler i et tilfælde, hvor annullation kun kan medføre, at der træffes en ny afgørelse,

61 — I appelskriftets punkt 254 har appellanten henvist til »3-årsfristen i toldkodeksens artikel 218, stk. 3«, som imidlertid i modsætning til det af selskabet anførte ikke er en forældelsesfrist. Derimod fastsætter denne bestemmelse en speciel frist, inden for hvilken bogføringen af det beløb, der følger af en toldskyld, skal ske. Den gælder for øvrige tilfælde end dem, hvorunder der i reglen opstår toldskyld, og dermed også for den af appellanten åbenbart tilsigtede efteropkrævning af afgifter i henhold til toldkodeksens artikel 220 (jf. S. Alexander, *Zollkodex*, a.st., fodnote 10, artikel 218, punkt 6).

62 — Jf. f.eks. S. Galera Rodrigo, *Derecho aduanero español y comunitario*, Madrid, 1995, s. 312; H.-J. Bleihauer, *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, a.st. (fodnote 10), s. 416. Sidstnævnte antager, at en efterfølgende bogføring i henhold til toldkodeksens artikel 220 i forbindelse med en (for afgiftsskyldneren gunstig) afgørelse om fritagelse for eller godtgørelse af importafgifter i henhold til toldkodeksens artikel 239 først er mulig, hvis toldskylden alligevel kan opkræves i henhold til toldkodeksens artikel 242, f.eks. fordi der med urette er indrommet fritagelse eller godtgørelse. En sådan situation foreligger imidlertid ikke entydigt i den foreliggende sag, da der inden Kommissionens beslutning ikke var truffet en gunstig afgørelse om fritagelse eller godtgørelse i henhold til toldkodeksens artikel 239 med hensyn til de omtvistede varecertifikater. De situationer, hvor en efterfølgende bogføring i henhold til toldkodeksens artikel 220 ifølge W. Huchatz, *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, a.st. (fodnote 10), s. 379, 380, generelt kommer i betragtning, foreligger heller ikke. Dette er for det første tilfældet, hvis afgiftsbeløbet ikke blev bogført af myndighederne inden for fristerne i toldkodeksens artikel 218 og 219. For det andet, hvis afgiftsbeløbet blev bogført for lavt i forhold til det efter lovgivningen skyldige beløb.

63 — Jf. S. Alexander, *Zollkodex*, a.st. (fodnote 10), inden artikel 220, punkt 8, som henviser til de forskellige betingelser for fritagelse eller godtgørelse i henhold til toldkodeksens artikel 239, stk. 1, andet led, og en undladelse af at foretage efteropkrævning i henhold til toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b). Denne omstændighed gør det angiveligt nødvendigt at gennemføre parallelle procedurer.

som materielt er identisk med den annullerede⁶⁴. Rettens afgørelse kan derfor ikke kritiseres retligt.

173. Dette anbringende må følgelig ligeledes forkastes.

8. Ottende anbringende: rimeligheds- og risikoafvejning

174. Som Retten har fastslået i den appellerede doms præmis 295, havde Kommissionen i den anfægtede beslutning ikke taget stilling til spørgsmålet om appellants omhu eller forsømmelse. På dette grundlag har Retten fastslået, at appellants argument om, at selskabet ikke har gjort sig skyld i åbenbar forsømmelse, er irrelevant og derfor bør forkastes.

175. For så vidt som appellanten har gjort gældende, at Retten i denne henseende begik en retlig fejl ved at undlade at foretage en rimeligheds- og risikoafvejning, kan dette argument ikke tiltrædes, da Retten på ingen måde var retligt forpligtet hertil.

176. Som appellanten selv har erkendt i appelskriftets punkt 257 og 258, er erhvervsdrivendes forventning om gyldigheden af importlicenser, som senere viser sig at være forfalskede, normalt ikke beskyttet i henhold til fællesskabsretten, men anses for en almindelig erhvervsrisiko⁶⁵. Fællesskabslovgiver har med gennemførelsesforordningens artikel 904, litra c), allerede foretaget en entydig risikoafvejning, som Fællesskabets retsinstanser er bundet af ved fortolkningen af fællesskabsretten.

177. For så vidt som appellanten har udledt af Fællesskabets retsinstansers praksis, at Kommissionen burde have foretaget en generel rimeligheds- og risikoafvejning, kan selskabet netop ikke støtte sig på den retspraksis, som det har anført i denne henseende. I den af appellanten anførte dom i Bonn Fleisch-sagen⁶⁶ var der tale om en ukorrekt adfærd fra både de nationale toldmyndigheders og Kommissionens side i forbindelse med deres forpligtelser til at udvise omhu, som der mangler ethvert holdpunkt for i den foreliggende sag⁶⁷. Det samme gælder den anførte dom i Eyckeler & Malt-sagen⁶⁸.

178. Derfor må dette anbringende ligeledes forkastes som åbenbart ubegrundet.

64 — Domstolens dom af 6.7.1983, sag 117/81, Geist mod Kommissionen, Sml. s. 2191, præmis 7, Rettens dom af 18.12.1992, sag T-43/90, Díaz García mod Parlamentet, Sml. II, s. 2619, præmis 54, af 20.9.2000, sag T-261/97, Orthmann mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 181, og II, s. 829, præmis 33 og 35, og af 3.12.2003, sag T-16/02, Audi mod HABM [TDI], Sml. II, s. 5167, præmis 97 og 98.

65 — Jf. punkt 70 og 112-115 ovenfor.

66 — Nævnt ovenfor i fodnote 23, præmis 115-117.

67 — Jf. punkt 163 og 169 ovenfor.

68 — Nævnt ovenfor i fodnote 24.

9. Niende anbringende: tilsidesættelse af toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b)

med toldangivelsen have overholdt samtlige bestemmelser i de gældende forskrifter⁷².

179. Med det niende anbringende har appellanten gjort gældende, at toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), som af hensyn til beskyttelsen af den berettigede forventning og af retssikkerhedsgrunde begrænser muligheden for efterfølgende bogføring (efteroprævning)⁶⁹, er blevet tilsidesat. Denne bestemmelse har til formål at beskytte afgiftsskyldnerens berettigede forventning med hensyn til, at samtlige forhold, som ligger til grund for afgørelsen om at foretage eller undlade efteroprævning, er korrekte⁷⁰.

181. Det er i det væsentlige begrebet »fejl«, der er omtvistet mellem sagens parter, idet appellanten har antaget, at denne betingelse foreligger i det konkrete tilfælde. Selskabet har gjort gældende, at Retten ikke har taget hensyn til, at de tyrkiske toldmyndigheder aktivt medvirkede ved påtegningen og anvendelsen af de her omhandlede 32 A.TR.1-certifikater.

180. Det bemærkes, at tre betingelser skal være opfyldt, for at myndighederne i henhold til denne bestemmelse kan undlade at foretage efteroprævning. Når disse tre betingelser er opfyldt, har debitor krav på, at der ikke sker efteroprævning⁷¹. Det er for det første en betingelse, at importafgift ikke er opkrævet som følge af en fejl, som de kompetente myndigheder selv har begået. Endvidere skal den fejl, som myndighederne har begået, være af en sådan karakter, at en debitor i god tro ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget den, på trods af dennes erfaring og den agtpågivenhed, som denne har udvist. Endelig skal sidstnævnte i forbindelse

182. Dette argument kan ikke tiltrædes af retlige og faktiske grunde.

183. Jeg bemærker indledningsvis, at forelæggelsen i god tro af forfalskninger af officielle dokumenter, hvilket navnlig er muligt i forbindelse med forfalskede præferencedokumenter, i retlig henseende ikke kan føre til en »fejl« som omhandlet i toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b)⁷³. For at der kan antages at foreligge en sådan »fejl«, kræver Domstolens praksis nemlig toldmyndig-

69 — Domstolens dom af 16.7.1992, sag C-187/91, Belovo, Sml. I, s. 4937, præmis 14, og af 5.10.1988, sag 210/87, Padovani, Sml. s. 6177, præmis 6.

70 — Mecanarte-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 19, og dom af 14.11.2002, sag C-251/00, Ilumitronica, Sml. I, s. 10433, præmis 39.

71 — Domstolens dom af 1.4.1993, sag C-250/91, Hewlett Packard France, Sml. I, s. 1819, præmis 12, dommen i sagen Faroe Seafood m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 13, præmis 84, og dom af 19.10.2000, sag C-15/99, Sommer, Sml. I, s. 8989, præmis 35.

72 — Hewlett Packard France-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 71, præmis 13, dommen i sagen Faroe Seafood m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 13, præmis 83, dom af 26.11.1998, sag C-370/96, Covita, Sml. I, s. 7711, præmis 25-28, og af 11.10.2001, sag C-30/00, William Hinton & Sons, Sml. I, s. 7511, præmis 68, 69, 71 og 72.

73 — I denne retning også S. Alexander, *Zollkodex*, a.st. (fodnote 10), artikel 220, punkt 18, 65.

hedernes aktive adfærd, og at denne aktive adfærd er årsag til fejlen⁷⁴.

184. På grundlag af denne retspraksis er det efter min opfattelse rimeligt at afgrænse det retlige begreb »fejl« over for begrebet »forfalskning« på en sådan måde, at førstnævnte obligatorisk forudsætter en (om end objektivt fejlbehæftet) aktiv adfærd fra toldmyndighedernes side inden for rammerne af deres kompetence⁷⁵, mens en »forfalskning« principielt indebærer en forsættelig handling fra en uberettiget tredjemands side⁷⁶. Heraf fremgår det, at de to begreber dækker grundlæggende forskellige situationer.

185. På baggrund heraf nyder debitorer, som i god tro påberåber sig forfalskede præferencedokumenter, der ikke er udstedt af de kompetente tredjelandsmyndigheder, ikke beskyttelse af den berettigede forventning

i henhold til denne bestemmelse⁷⁷. Dette harmonerer med Domstolens praksis vedrørende denne bestemmelses anvendelsesområde. I overensstemmelse med Domstolens praksis vedrørende fritagelse for eller godtgørelse af importafgifter i henhold til toldkodeksens artikel 239 er det ligeledes anerkendt inden for rammerne af den efterfølgende bogføring i henhold til toldkodeksens artikel 220, at forfalskede præferencedokumenter er en del af den erhvervsrisiko, hvor importøren selv må træffe de nødvendige foranstaltninger⁷⁸. Den omstændighed, at importøren er i god tro, fritager ham ikke for hæftelsen til at betale toldskylden, når han er klarer af den importerede vare. Importøren hæfter selv for betalingen af afgifterne og for de til toldvæsenet indleverede dokumenters rigtighed, selv om denne ikke længere kan indregne sit tab⁷⁹. Der er således principielt importøren, der alene har ansvaret for en eventuel insolvens som følge af den manglende toldfritagelse. Størrelsen af den toldskyld, som der søges om fritagelse for, er heller ikke i sig selv et element, der har betydning ved vurderingen af de betingelser, som denne fritagelse

74 — Jf. Mecanarte-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 23, og Ilumitrónica-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 70, præmis 42; Domstolens kendelse af 9.12.1999, sag C-299/98 P, CPL Imperial 2 og Unifrigo mod Kommissionen, Sml. I, s. 8683, præmis 32.

75 — Efter Domstolens opfattelse kan begrebet »fejl« ikke begrænses til blotte regne- eller skrivfejl, men omfatter enhver type fejl ved den trufne afgørelse, således f.eks. en urigtig fortolkning eller anvendelse af de gældende retsregler (Mecanarte-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 20).

76 — Hvor tredjemandens forsættelige, uberettigede handling består i udarbejdelse af et uægte eller i ændring af et allerede eksisterende ægte dokument med henblik på vildledning i retsforhold med hensyn til dets oprindelse.

77 — Pascoal & Filhos-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 59 ff. J. Sack, *a.st.* (fodnote 7), bind 1, C. II, punkt 79, s. 26, henviser til, at den berettigede forventning i forbindelse med efteropkrævningen ikke er beskyttet med hensyn til falske eller forfalskede dokumenter, fordi der i modsat fald praktisk talt aldrig kunne finde efteropkrævning sted i disse tilfælde, og tilskyndelsen til at anvende sådanne dokumenter ville blive øget betydeligt. Endvidere henviser han til bestemmelsen i gennemførelsesforordningens artikel 904, litra c).

78 — Kendelsen i sagen CPL Imperial 2 og Unifrigo mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 74, præmis 37 ff.; Rettens dom af 9.6.1998, forenede sager T-10/97 og T-11/97, CPL Imperial 2 og Unifrigo mod Kommissionen, Sml. II, s. 2231, præmis 62 ff.

79 — Van Gend og Loos-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 11, præmis 16 og 17. Ifølge M. Dolfin, »Nacherhebung, Erstattung und Erläss von Abgaben nach dem neuen Zollkodex«, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, Heft 24/1993, s. 759, er det alene debitorer, der bærer risikoen for, at et handelsdokument, f.eks. vedrørende varers oprindelse, ved en senere undersøgelse viser sig at være falske.

er undergivet⁸⁰. Derimod kan det ikke med rimelighed kræves, at Fællesskabet skal bære de skadelige følger af tredjemands retsstridige adfærd.

187. Da toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), ikke blev tilsidesat ved den appellerede dom, må det niende anbringende ligeledes forkastes som åbenbart ubegrundet.

V — Resultatet af undersøgelsen

188. På baggrund af det ovenstående er appellen ubegrundet. Den må derfor forkastes i sin helhed.

186. Denne retspraksis kan overføres til den foreliggende sag. Lad mig i denne forbindelse henvise til de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund uden herved at begå nogen retlig fejl, og hvorefter de omhandlede 32 A.TR.1-certifikater er forfalskninger, som er fremstillet uden de tyrkiske myndigheders medvirken. I betragtning af appellanternes utilstrækkelige beviser var der for Retten ingen grund til at antage en aktiv adfærd fra de kompetente myndigheders side ved udstedelsen af forfalskningerne. I denne henseende kunne Retten med rette forkaste det tredje anbringende som ubegrundet.

VI — Sagens omkostninger

189. I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, der i medfør af samme reglements artikel 118 finder tilsvarende anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger, og selskabet har tabt sagen, bør det pålægges det at betale appelsagens omkostninger.

80 — Størrelsen af den toldskyld, der er pålagt appellanten, er forbundet med den økonomiske værdi af varerne, navnlig størrelsen af de skatter og afgifter, der påhviler disse varer. Den omstændighed, at det beløb, der opkræves i form af importafgifter, er betydeligt, falder inden for den kategori af erhvervsmæssige risici, som den erhvervsdrivende løber (jf. i denne retning dommen i sagen *Faroe Seafood m.fl.*, nævnt ovenfor i fodnote 13, præmis 115). Størrelsen af den toldskyld, som der søges om fritagelse for, er ikke i sig selv et element, der har betydning ved vurderingen af de betingelser, som denne fritagelse er undergivet (Retten dom af 13.9.2005, sag T-53/02, *Ricosmos BV* mod Kommissionen, Sml. II, s. 3173, præmis 161).

VII — Forslag til afgørelse

190. På grundlag af de anførte betragtninger skal jeg foreslå Domstolen at afsige følgende dom:

- Appellen forkastes i sin helhed.

- Appellanten betaler sagens omkostninger, herunder sagens omkostninger for Retten.